

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznika. — Inzerati do 30 peti
Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst Din 3.—, večji inzerati peti
vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — Slovenski Narod
naja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65,
podružnica uprave: Kosenova ulica 2, telefon št. 139 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

MALA ANTANTA BO IZSTOPILA IZ DRUŠTVA NARODOV če bo blok velesil hotel diktirati manjšim državam — izjavlja dr. Beneš, ker bi Društvo narodov potem nič ne pomenilo

Varšava, 8. aprila. Č. »Kurier Poranny« je objavil zanimiv razgovor svojega poročevalca s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem o nameravanem paktu štirih velesil.

Minister dr. Beneš je odločno zavrnil načrt pakta o sodelovanju štirih evropskih velesil ter se zelo ironično izrazil o absurdnosti rimskih namer. Med drugim je dejal, da je Italija že pred poldrugim letom pripravila načrt za osvajanje bloka štirih velesil, ker pa je bil sedaj razglašen, je nastopil čas odločitve, ali naj mir še nadalje varuje Društvo narodov, ali pa naj se prizna sistem zvez in armad.

Ce bi prišlo do ustanovitve kluba štirih, se more pričakovati, da bi prišlo tudi do ustanovitve drugih klubov, kar bi imelo za posledico, da bi zavladala na svetu popolna anarhija. Zakaj ne bi tudi Poljska in Mala antanta s svoje strani napravili takega pakta? Če hočejo velesile razpravljati o naših zadevah, zakaj ne bi mi razpravljali o njihovih? Tudi Rusija bi lahko napravila s Kitajsko klub dveh, čigar delo bi bilo usmerjeno proti angleški Indiji. Pakt med štirimi velesilami hoče, kakor se naglašja, samo utrditi mir, toda rezultat tega pakta bi bil čisto drugi. Če se pakt štirih uresniči in bi tam govorili o stvarih, ki se tičejo nas, bi jih zavrnil, naj se obrnejo na Društvo narodov. Mi v tem primeru tudi ne bi imeli nobenega razloga, da bi ostali še nadalje v Ženevi; mislim pa, da ne bi v primeru, če bi Mala antanta in Poljska izjavili, da nimata nikakega razloga ostati v Ženevi, tudi nobena druga država pristala na pakt med štirimi velesilami. Če se ta pakt podpiše, se bo stavba Društva narodov zrušila v razvaline.

Francoski odgovor

Pariz, 8. aprila. s. Zunanji minister Paul Boncour je z ozirom na včerajšnjo debato v zbornici izgovoril francosko spomenico glede Mussolinijevega predloga o paktu četvorice. Besedilo spomenice bo v toliko izpremenjeno, v kolikor smatra francoska vlada za potrebno naglašati važnost gospodarske antante med štirimi velesilami. S tem bi se seveda morali politični problemi pred vsem revizija staviti v ozadje. Francoska spomenica bo najbrže danes dostavljena interesiranim državam.

Mussolinijev načrt pokopan

Pariz, 8. aprila. AA. Francosko časopisje v splošnem hvali jasnost, s katero je Daladier očrtal francosko stališče napram četvernemu paktu. Mussolinija in Macdonalda. Zanimivo je, da je po poročilih iz Rima tudi italijansko časopisje zadovoljno z Daladierjevim izjavljanjem. Nemško časopisje piše o pari-

ški sabotaži četvernega pakta. »Germania« smatra, da je italijanski načrt o četvernemu paktu že politično mrtev. Podobno mnenje o tem paktu imajo tudi ruski listi. »Večernja Moskva« pravi, da je skušala Anglija zlomiti francoske pozicije v Evropi, toda ta poizkus je Francija z izredno spretnimi diplomatskimi nastopi presegla. Nameravani pakt je mrtev, pravi list. Ta pakt sploh ni bil pakt za izravnavo interesov, temveč pakt o nadoblasti ene skupine držav nad drugo.

Tudi Macdonald ni več pobornik rimskih idej

London, 8. aprila. g. Rumunski zunanji minister Titulescu je imel včeraj konferenco s poljskim poslanikom grofom Skirmuntom in grškim poslanikom Taklamanosom. »Evening Standard« doznava, da je Titulescu pri razgovorih z ministrskim predsednikom Macdonaldom in zunanjim ministrom Simonom, katerega je skušal prepričati, da bi ustanovitev direktorija četvorice pomenila nevarnost za Evropo, dosegel gotov uspeh. Macdonald je precej neodločno skušal prepričati Titulescu o tem, da predlagani pakt ne bo stopil na mesto pakta o Društvu narodov. V krogih Male antante prevladuje vtis, da Macdonald ni posebno vnet pobornik v Rimu rojenega pakta.

Čudna pota previdnosti

Nekaj ugotovitev na trditve pisca »Berlinskih pisem« v »Slovencu«

Ljubljana, 8. aprila. »Slovenec« priobči od časa do časa »Berlinske pisma«, ki jim je avtor znani duhovni svetnik. Ta gospod je na enkrat odkril svoje srce za Hitlerja in njegov režim in se je v svojem zadnjem pismu povzpeli tudi do naslednje ugotovitve: »Hitler se lahko ponaša, da je postal gospodar Nemčije ne z nasiljem, ampak po svobodnih volitvah.« Gospod duhovni svetnik »Slovenca« bi bil gotovo hudo razžaljen, če bi dvomil nad resničnostjo gornjih besed. Zato raje ne izreče nikakega dvoma. Toda ob koncu svojega pisma je napisal tudi tole: »Slovenec« moram še enkrat dati spričevalo, da ima izvrstna poročila iz Nemčije, tako da imate tako dobro sliko o tukajšnjih razmerah, kakor če bi živeli z menoj vred v naši ljubi Prusiji. Čast! V svojih izvrstnih poročilih iz Nemčije pa je isti »Slovenec« vse do centumške kapitulacije zatrdel, da se »Nemčija potaplja v krvi«, da je »svoboda tiska zadušena«, da o državljanski svobodi v Nemčiji ni več mogoče govoriti, ker velja samo pravica pesti da »spopadov med hitlerjevci in pristaši opozicijskih strank ni konca, ker skušajo s silo razgnati vsako manifestacijo in vsak shod opozicijskih strank, pri čemer svoje nasprotnike pobijajo s pendreki in tudi streljajo nanje.« In tik pred volitvami je zapisal v svojem uvodniku: »Komunistični voditelji v ječah, komunistični lokalni zaprti, komunistični in socialistični listi ustavljeni, osebna svoboda omejena, omejena zborovalna pravica, pisemska tajnost odpravljena — skratka izjemno stanje. Ali Hitler ne slavi upravičeno volilne zmage že v soboto zvečer, to je dan pred volitvami?«

Tako in slično je pisal »Slovenec« še nedavno in zanimivo bi bilo vedeti, ali mu izreka njegov berlinski duhovni svetnik (ki je v svojih prejšnjih berlinskih pismih tudi precej drugače pisal) zaradi teh besed čast, ali pa samo zato, ker skuša sedaj oprati nemški katoliški centrum in olepšati njegovo kapitulacijo. Se bolj zanimivi so nekateri drugi odstavki iz zadnjega »Berlinskega pisma«. Na primer ta-le: »Poleg marksizma hoče nacionalizem ubiti tudi framasonstvo, svobodnemiselstvo in vse brezboštvo — kolikor se s prepovedjo ubiti da. In glede morale

ste že sami dobro poročali, kaj vse namrava ukreniti. Centrum tega ni mogel izvesti, ker je imel vezane roke po svojih zavetnikih — socialistih. Nekaj takih odredb je bilo izdanih, a vse polovičarsko. Kako bi pa vse svet zakrčilo, ko bi si »klerikalci« kaj takega dovolili. Nacionalizem je in bo s krepko roko pograbil v to gnobilno in ne vprašal, če je komu prav ali ne. Čujte! Celotno nad žensko modo se bo spravilo! Lepa stvar! Katoliški centrum ni mogel odpraviti v Nemčiji nemorale, čeprav je bil dolgo časa na vladi; krivi so bili socialisti. Nemški nacionalisti, ki proglasa, kakor poroča v isti številki »Slovenca«, da je »cilj vseh nemških kristjanov proglašenje protestantizma za državno cerkev in za državno vero nemške države«, pa bodo storili to, česar katoličani niso mogli, in tudi več: še ženskam bodo krila podaljšali! Ali se katoliški »Slovenec« ne boji, da bodo njegovega berlinskega svetovaleca proglasili za heretika?!

Vprašati se moramo za božjo voljo, odkod naenkrat to poveljevanje nacionalizma, pa celo nemškega? Kaj je res »Slovenec« toliko potrebno, da na tak način opravičuje politiko nemškega katoliškega centruma in bavarske ljudske stranke? Kakor vse kaže, se močno majoje klerikalne načelne osnove, pa skušajo sedaj svojim ljudem zamazati oči, da ne bi videli, kakšna je resnica.

Pa recimo, da ima berlinski duhovni svetnik »Slovenca« prav. Ali ne smemo potem povsem upravičeno trditi, da more dosledno po njegovih trditvah samo jugoslovanski nacionalizem odzdraviti javne razmere v jugoslovanski državi? Ali mora biti nacionalizem samo pri nas greh in poganstvo? Zakaj poveljevanje fašističnega nacionalizma v Nemčiji in Italiji, pri nas pa taka gonja proti jugoslovanskemu nacionalizmu, ki stoji etično mnogo višje od nemškega, ker se ne bori z nasiljem, temveč proglašja samo bratstvo in enakopravnost vseh jugoslovanskih državljanov?

Mislimo, da na ta vprašanja ne bomo dobili jasnega odgovora. Mi smo tudi samo hoteli pokazati na načelne konjunkture, ki žive pri nas kakor drugod.

Še sedaj upamo samo to, da se »Slovenec« Janez ne bo vrnil iz Berlina kot poln Johann.

Prepoved uvoza iz Rusije v Anglijo

London, 7. aprila. AA. V zbornici je bilo drugo glasovanje o zakonu, načrtu o prepovedi uvoza iz Rusije. Za zakon je glasovalo 291 poslancev, proti 41. Veljava zakona bo trajala tri mesece. Zakon se bo izvajal v zvezi z zaščito angleških državljanov v Rusiji.

Železniška imenovanja

Beograd, 7. aprila p. S kraljevim ukazom je na predlog prometnega ministra postavljen za višjega svetnika v 4/3 kot šef konstruktivnega oddelka gradbenega oddelka železniške direkcije v Ljubljani VL Žak i c, dosedaj šef I. oddelka za vzdrževanje prog pri zagrebški železniški direkciji. Na njegovo mesto je premeščen Karel Peteln, dosedaj pri ljubljanski železniški direkciji.

Posvetovalni odbor fonda za pospeševanje kulture oljčnih bilk

Beograd, 7. aprila p. Kmetijski minister je imenoval posvetovalni odbor za upravo fonda za pospeševanje kulture oljčnih bilk. Med drugimi je imenovan v ta odbor tudi g. Fran Medic, industrijec iz Ljubljane.

INOZEMSKÉ BORZE

Curij, 8. aprila. Pariz 20. 3650, London 17.71, Newyork 517.75, Bruselj 72.2250, Milan 26.4950, Madrid 43.80, Amsterdam 208.95, Berlin 120.70, Dunaj 72.91—54.25, Sofija 2.75, Praga 15.41, Varšava 58.05, Bukarešta 3.08.

Seja vlade

Beograd, 7. aprila p. Danes dopoldne od 11. do 13.15 se je vršila seja vlade pod predsedstvom ministrskega predsednika g. dr. Milana Srđića.

V Italiji se zopet pojavljajo zarote

V Milanu, Genovi in drugih krajih je bilo zadnje dni aretiranih več sto delavcev, odvetnikov in duhovnikov

Pariz, 8. aprila. Antifašistična »La Liberté« poroča o novih velikih aretacijah v Milanu, milanski okolici in Genovi. Fašistična politična policija »OVRA« je izvršila pred nekaj dnevi povsem nepričakovano celo vrsto hišnih preiskav ter aretirala v Milanu, Genovi, Sestu, San Giovanni ter v Parabiagu okrog 100 ljudi. V Milanu so bili aretirani vsi nameščenci in ravnatelji podružnic tvrdke Singer, dalje znani novinar Magrin, ki je v času pred fašističnim režimom sodeloval pri listih »Secolo« in

»Corriere della Sera«, odvetnik Veratti, inž. Lenoci, vseučiliščnik Luzzato in Schwartz, bivši tajnik Delavskega zbora Broggi ter trgovec Roggi, ki je bil pred leti zapleten v Moulinovo afero. V Genovi je bilo aretiranih mnogo pristanjskih delavcev ter nekaj odvetnikov, med njimi dr. Cirenei in dr. Carlini. Policija je končno aretirala tudi skupino milanskih katolikov z nekim duhovnikom na čelu. O vzrokih teh aretacij do sedaj ni bilo objavljeno nikako poročilo. Tudi ni znano, česa so osumljeni.

Tudi Dunaj mora pasti

Klerikalci nameravajo razpustiti socialnodemokratsko občinsko upravo in postaviti svojega komisarja

Dunaj, 8. aprila. Znano je, da je bila dunajska občinska uprava, ki je v rokah socialnih demokratov, že od nekdaj trn v peti krščanskih socialcev. Kljub vsenu prizadevanju pa si Dunaj niso mogli osvojiti pri nobenih volitvah, čeprav so klerikalci že nad deset let na krmilu in gospodari v Avstriji. Prav posebno neprijetno pa jim je to sedaj, ko imajo svojo diktaturo, a Dunaja še vedno niso mogli ukrotiti. Zato so se sedaj klerikalci, ki se sicer tako radi postavljajo za vnete zagovornike demokracije, odločili, tudi to socialistično trdnjavo »demokracije« naskočiti in razpustiti občinski zastop, postaviti svojega komisarja in nato proglašiti Dunaj za avtonomno mesto, ki je podrejeno direktno vladi. O tem se je že delj časa razpravljalo, toda krščanski socialisti niso imeli korajže, lotiti se dunajskih socialstov. Še le sedaj, ko so razpustili republikanski Schutzbund, razorožili vse nasprotnice formacije, so sklenili naskočiti tudi dunajsko občino. Včeraj je takozvani katoliški »Volksverein« izdal prvi avizo za ta korak. Očividno v sporazumu z vlado, da bi pripravil teren za to akcijo v javnosti, je društvo izdalo nekaj proglaš, v katerem pravi, da tvori socialno - demokratska uprava glavnega mesta Dunaja veliko zapreko za odstranitev socializma v Avstriji in o celo onemogoča. Dunaj mora postati neodvisno avtonomno mesto. Na mesto rdečega dežel-

negi glavarja in župana mora stopiti zvezni komisar. To zahtevno utemeljuje med drugim s tem, da je socialno - demokratska davčna politika dunajske občine oslabela in podkopala kupno moč dunajskega prebivalstva, kar uničuje tudi poljedelstvo in sploh vse avstrijsko gospodarstvo.

Vladni list »Neuigkeitsblatt« pa je v zvezi s tem objavil očividno iz vladnih krogov inspiriran uvodnik, v katerem pravi med drugim: Dokler bo Dunaj v rokah svobodomiselcev in verskih nihilistov, se duhovna obnova naroda na katoliški podlagi ne bo mogla razvijati. Dokler bo Dunaj v rokah tujcev in veleizdajalcev, avstrijski nacionalni pokret ne bo mogel prodreti. Dokler bo Dunaj v rokah davčnih sadistov, avstrijsko gospodarstvo ne bo moglo ozdraveti in avstrijski brezposelni ne bodo dobili dela. Zato zahtevamo, da se zruši gospodarstvo marksizma na Dunaju, ki naj postane neodvisno avtonomno mesto. Odstranimo to zadnjo zapreko, ki ovira naš nacionalni napredek.

Naravno je, da je ta akcija zbudila v javnosti največjo pozornost. Razbura se s tem, da se bo razpustil dunajski občinski svet izvršil v najkrajšem času. Socialni demokratje izjavljajo, da se bodo temu uprli in vložili pritožbo na Zvezni svet ter na upravno sodišče.

Konec deželne avtonomije v Nemčiji

Predsedniki deželnih vlad bodo samo namestniki državnega kancelarja — Pruska samostojnost bo ukinjena

Berlin, 7. aprila. d. Sklicanje pruskega deželnega zbora je bilo včeraj nenadoma preklicano, ker se sedaj ni razjasnjeno vprašanje izvolitve pruskega ministrskega predsednika. Kakor znano sta bili v ospredju kandidaturi podkancelarja Papena in pruskega komisarja za zunanje zadeve ministra Göringa. Očividno sedaj nečje izvesti rešitve tega vprašanja, ker bi lahko predjudicirala državni reformi glede Prusije. Pruski deželni zbor se ne bo sestajl pred 2. majem. Sedaj se zopet pojavljajo vprašanja državno-pravnega stališča Prusije. Računajo, da novega ministrskega predsednika Prusije ne bodo več volili, temveč da bo imenovan. Imenovanje pa bi bilo mogoče le tedaj, ako bi se zopet poslužili načrta, po katerem ima državni predsednik obnem funkcije pruskega deželnega predsednika s pravico imenovanja bodočega pruskega ministrskega predsednika. Druga možnost rešitve tega vprašanja bi bila, da bi bil po starem Bismarkovem zgledu državni kancelar obnem tudi pruski ministrski predsednik, ki bi imel za Prusijo svojega posebnega namestnika.

Lišti napovedujejo v zvezi s tem, da bo

pričela nemška državna vlada že prihodnji teden izvajati reformno državno upravo. Pred vsem ima namen, omogočiti čim bolj tesne zveze med centralno vlado in deželnimi vladami. Izdan bo zakon, po katerem bodo postali predsedniki deželnih vlad namestniki državnega kancelarja.

Pri včerajšnjem sprejemu zastopnikov izvenberlinskega nemškega tiska je izjavil minister za narodno propagando dr. Göbels med drugim, da izvira pojem absolutne tiskovne svobode še iz liberalnega naziranja, ki ga je treba sedaj odpraviti. Sedaj je treba voditi boj proti intelektualni anarhiji. Nova vlada se ne strši besede tendence, toda tendenca, ki jo zasleduje, je reforma nemškega naroda v vseh njegovih delih. Čim bolj se bo tisk zavedal naloge v zvezi s tem, tem prej bo tudi vladi mogoče dvigniti njegov sprehod. Doba demokracije ter parlamentarne razkroja je končana. Zastopniki tiska morajo sedanjost vlade razumeti in kritika ne sme nikdar postati sama sebi namen, ker je edini cilj vlade dobrobit Nemčije.

Praga, 8. aprila. h. Vsek dan prihajajo poročila o nasilstvih nad češkoslovaškimi

Živilski trg

Ljubljana, 8. aprila.

Za življenje na živilskem trgu se meščani zadnje čase še posebno živo zanimajo, kajti od položaja na njem je v veliki meri odvisno, kako bodo praznovali veliko noč. S posebnim strahom hodijo gospodinjne te dni na trg, boje se, da bi se živila ne podražila čez noč. Ta bojazen pa ni povsem brez podlage.

Danes je bil trg zaseden primerno tržnemu dnevu in bližajočim se praznikom, založen pa tudi tako, da so gospodinjne lahko izbirale vse po mili volji. Vsega je te dni dovolj. Najbolj so pa založeni mesarji s prekajeno svinjino. Vljudno vabijo gospodinjne k nakupu, da ti je kar težko zavračati njihovo prijaznost. Najlepše krače ponujajo po 22 Din kg, sicer pa lahko dobiš prekajeno svinjino že po 16 Din. Cene drugega mesa se še niso bistveno spremenile. Srednja cena lepega govejega mesa je po 8 do 10 Din, teletina je pa po 12 do 14 Din.

Na porutinskem trgu tudi še ni razburljivih sprememb. Jajca so še po 1.25 Din par, drobna pa tudi še lahko dobiš po 50 par komad kot pred dnevi. Putke se menda tudi ne bodo podražile, ker jih je mnogo na trgu.

Na zelenjadem trgu se ne more nič spremeniti tako, da bi se morale gospodinjne vznemirjati. Motovilec bo do velike noči po dinarju merica kot je bil doslej, špinaca in berivka sta po 1.50 Din merica in druga živila, ki jih dobiš zadnje čase tu z domačih vrtov, imajo stalne cene. Zelenjava z južnih krajev je pa tudi čedalje cenejša. Le nekatere raritete so še precej drage, n. pr. sparglji po 60 Din kg, grah po 12 do 16 Din in bučke (cokete) po 20. Salata je v primeri s temi redkostmi precej poceni, lepa glavna je po 10 Din kg.

Jabolka so se pa vseeno podražila, kar ni čuda, ker je zdaj že tako pozna sezona pa nje in ljudje jih bolj kupujejo pred prazniki. Najlejša so prodajali danes po 7 Din kg, po 3 Din so pa bila že vse prej kot lepa.

Pri prodajalcih mlečnih izdelkov je še vse po starem. Zdaj še gospodinjne ne kupujejo posebno masla in drugih mlečnih izdelkov, ker se še niso začele ukvarjati s pecivom.

Razgovor z direktorjem Cugmusom

Njegov delovni program je obsežen v kratki uradni okrožnici, ki jo je izdal ob nastopu službe

Ljubljana, 8. aprila. Dolžnost nas je naglašala, da smo zaprosili tudi novega železniškega direktorja za razgovor o njegovem programu, načrtih in smernicah.

Ali interview je bil nenavadno domač in prisotnostni kratak, pri vsem tem pa seveda prav svetlo ugledajo in ljubezni. Novi železniški direktor g. Cugmus je namreč že v mladih letih zapustil domovino in na prvih klinih svoje kariere že stopil na tuja tla. Tudi pozneje, ko se je že v balkanski vojni preselil iz Tirol v direk-cijo srbskih drž. železnic v Beograd, je videl precej sveta in ljudi. Ne samo v svetovni vojni, ko so ga kot avstrijskega rezervnega oficirja-dezertarja in srbskega podporočnika mimogrede prignali tudi v kasematne in ljubljanski grad, temveč še več pozneje, ko je zastopal na najrazličnejših meddržavnih konferencah in pri sklepanju najvažnejših gospodarskih pogodb interes Jugoslavije.

Prvo in glavno vprašanje moje je bilo seveda — kakor ponavadi in predpisani šabloni —, kakšna načela ga bodo vodila pri njegovem odgovornem službovanju, nato sem ga pa po pravih preizkušene

žarnališčne prakse nameraval vprašati še po smernicah njegovega delovanja in končno po načrtih za to delovanje. Pa se mi zdi, da je g. Cugmus že izkušen, zakaj rahlo smehljaje mi je dejal, da je službovanje isto, kot delovanje: »A program moj, ovol« in posegel je ležerno po vsakdanji uradni tiskovini z datumom in naslovom: »Štev. 23-Pr-33 ... 4. aprila 1933. — Razpis Štev. 23.

Predmet: Direktor Josip Cugmus — prevzel vodstvo direktije. Vsemu osebju prevzel sem vodstvo direktije s ponosom, da stopam na čelo osebja, katerega vzorno disciplino in poštenost je moj predhodnik s toplimi besedami priznal.

Ni potrebno naglašati, da z gotovostjo pričakujem tudi v bodočnosti isto vneto pri delu za splošno dobrobit naše zajednice. Pozivam celokupno osebje na iskreno sodelovanje, da damo našemu skupnemu delu ono vzvišeno vsebino, katero danes država od vsakega poednega brezpozojno zahteva. Kajti samo s takšnim delovanjem zmoremo dobiti pravico na polno priznanje, ki naj bo podlaga in merilo za izpolnitev naših želj in zahtev. Obenem pozivam vse osebje, da se s polnim zaupanjem obrača z upravičenimi prošnjami ali pritožbami vedno samo po predpisani službeni poti, ker samo ta pot zmore voditi k uspehu.

Dolga leta smo v takih prilikah vajeni, tu pa nič, prav nič več! Priznava pa tudi vse.

Bil bi presenečen, če bi ne bil sedel poleg tako markantnega in mirnega, na videz flegmatičnega moža. Tudi najtežji in najrisantnejši boji ga niso nikdar vznemirili. Kratak je in poln v redki, trdi besedi — tako brez poze in fraze tudi, ko ponudi vedno toplo roko.

Vprašanja narodnega gospodarstva so najvažnejša, gospod direktor sem napeljal.

»No, s te strani se pa o meni informirajte v gospodarskih krogih, ki sem njih dober znanec. Kar se pa načrtov tiče, pa v kratkem, ko spoznam, kaj jih je izvedljivih. Iz mladosti in iz uradnih spisov le poznam domovino, ki me veseli napredek njenega tujkega prometa in vse, kar je mladega in svežega, sedaj si jo pa ogledam živo, nato pa — na svidenje!« A. G.

Cvetni ali butarčni teden

Tudi deklet se je po zaslugi fantov prijelo ime njihovega pisanega blaga

Ljubljana, 8. aprila. Lanski cvetni teden je bil še snežen, letošnji je pa v resnici cvetel. Vse je v cvetu, še celo naši rokavi, v znamenju časa je pa zlasti desno nabrežje pri tromostju. V Ljubljani bi niti ne vedeli za cvetni teden, čeprav zdaj vse cvete, če bi ne bilo ob tromostju butar. Te butare so tako znamenite, da je treba govoriti vsako leto ponovno o njih. In Ljubljana je pomnožna na svoje posebnosti — izdelovalci butar pa na te svoje izdelke, zato je tudi lep dolžnost, ne le tradicija, da govorimo ta teden vsaj toliko tudi o butarah, kot o kračah.

Butare prodajajo dekleta — toda ne smete misliti, da se nam zdi butarčni sejem baš zaradi tega tako imeniten. No, priznati je treba, da dekleta človek kaj hitro opazi. Vendar pa prodajajo butare tudi mamice. Dekleta smo omenili zato najprej, ker so jih krstili fantje v okolici Ljubljane po butarah. Ustno izročilo pravi, da so prešla nekatera dekleta ta priimek — ki ni v rabi kot ljubec naziv — ko so v starih dobrih časih hodili fantje vasovat k dekletom v Ljubljano, da so jim pomagali ponoči čuvati butare. Vse pride prej ali slej na bel dan, zato so bili tudi sovaščani odkriti, kam hodijo fantje vasovat. »K butaram v vas!« In tako se je oprilelo še deklet ime njihovega pisanega blaga.

Da pa ne bomo govorili samo o dekletih, je treba naglasiti, da so tudi butare same na sebi vredne posebne pozornosti. Pisane so tako, da te bodejo v oči že do pošte. Toda lepo so baš zaradi tega. Žive barve se ujemajo med seboj, izdelovalci butar imajo izglajen okus. To niso le prodajalci, temveč tudi svolevstni umetniki in se strogo drže svoje tradicijske »umetniške smeri«. Občasnice pobar-

vajo s pravim čutom za barve, a različno barvne oblike tudi znajo pravilno kombinirati pri vezanju butar. Kdor ima kolikšak čuta za barvne kombinacije, mora obudovati, kako ubrano so kombinirani posamezni barvni elementi butar. Nikjer ni preveč obilnic v primeri z zelenim, modro, rumeno in rdečo barvane občane so pa razvrščene tudi vedno tako, da se barve ne »stepejo«.

Toda dolgo ne moreš mirno opazovati ni občudovati butar, ker te prodajalke opazijo takoj, četudi samo pošklbiš po pisanem gozdu butaric.

— Izborite, gospodi! Vzemite tole, gospodica!

Ta je prav tako, kot na sadnem trgu pri bramevkah. Naše branjeve so izredno vjudne in postrežljive v trgovskem smislu, vse bi te rade postregle, ko gies mimo. A prodajalke butar niso nič manj vjudne. Tako imenito se znajo smehljati po trgovsko, čeprav navadno niso posebno razpoložene, da bi kazale prijazno lice. Po ves dan stoje ali prečepe pri butarah, brez tople hrane so in zjutraj pridejo v mesto po dve uri daleč. Zvečer napravijo zopet lep »sprehod« domov, če že ne ostanejo v mestu, kjer dremujejo ponoči v kakšnem hladnem kotičku bizu butar kot so apostoli na Ojški gori. Izkušci nimajo takšnega, da bi lahko plačevalo v mestu prenočišče. Prodajanje butar nikakor ni tako lahak kruh, kot se morda zdi: komu in malo pozneje je v vsem tem, čeprav se meščanom zdi butare in cvetni teden nekakšna poetična zadeva.

Butare so poceni, kar lahko sprevi vsak, kdor ve ceniti dovolj trud in zaman do časa izdelovalcev. Po 4, 5 Din prodajajo že dovolj velike butarice, po 10 Din in dražje so pa že precej težke ter nekoliko prevelike za otroško roko. Poleg te-

ga — meščanom se zdi razumljivo samo po sebi — pa kupci še vsi barantajo, le izredno redki kupijo po prvi ceni. Prodajalke morajo popuščati, kajti izbira butar je izredno velika ter kupci, zlasti ženske, raje pregledajo vse butare po vrsti, kot da bi jih kupile »predrago«.

Tudi ponoči ostanejo butare razstavljene ob Ljubljani, kam bi jih pa naj tedi spravili drugam, zato jih morajo stražiti, sicer bi jih morali iskati zjutraj v Ljubljani. Češče so že plavale butare po Ljubljani v velikansko vsejše mesarjih »junakov«, ki ne zamude nobene prilike, da lahko pokažejo svoje junaštvo.

Nova „Mala Floramye“

Ljubljana, 8. aprila. Ga. Zlata Gjurgjenac-Gavellova, primadona ljubljanske opere, nastopi drevi na našem odru v naslovni vlogi Trijandrovicve opere »Mala Floramye«. Odlična uče-

na je našelredala vlogo Floramye na pobudo komponista, v originalu, s katero je imela pred nekaj tedni v Splitu naravno senzacionalen uspeh. Vsa kritika ne hvali samo njenega krasnega petja v superlativih, temveč v enaki meri njeno igrro, ples in izredno okusne toalete. Na splošno zahtevno splitskega občinstva, ki je napolnilo ogromno gledališče do zadnjega kotička, je morala ga. Gavellova gostovanje pomeniti. Do nastopa v tej operi v Ljubljani se je odločila na prošnjo odbora stanovske organizacije. Predstava se vrši v korist bolniškega fonda UGI. Opozorjamo cenjeno občinstvo, da nastopi kot njen partner v vlogi Mirka kakor v Splitu tako tudi v Ljubljani priljubljeni tenor Joža Gosić.

Danes ob 14.15 in jutri ob 11. dopoldne ZKD film v ELITNEM KINU MATICI
Maurice Chevalier v Straussovi operi
Smehljajoči se poročnik (VALČKOV CAR)
Razkošna oprema, sladke arrije in zabavna vsebina!

Delo moških kolašic

Ljubljana, 8. aprila. Moških kolašic so imele pretečno nedeljo 11. letni občni zbor, da so pred javnostjo polagale obračun dela v letu 1932. Zborovanje je otvorila predsednica ga. Marica Kruharjeva s prisrčnim pozdravom na lepo število navzočih članic in zastopnike raznih društev. Posebno toplo je pozdravila odposlanca občine Moste ga. To. ja, starost moških kolašic Sokola s svetarjem g. Rozmanom za Sokola. Moškanski učiteljstvo je zastopala ga. Tonja in g. Hrovatir, Ljubljansko Kolo je poslal gđ. tajnica Schottova, go. dr. Žitkovo in gđ. Celnar. Za štepanjsko podružnico je bilo navzočih 6 odposlank z go. predsednico Benedikovo. Narodna odbrana za okraj sv. Petra in Moste je poslala pl. smen bratski pozdrav z geslom: Vse za narod in državo. Zelo ginstivo se je predsednica spomnila umrlih članic ter se je z 1-minutnim molkom počastil njihov spomin. Tajnica ga. Cirila Gosić je izbrnno poročala o društvenem delovanju. Podružnica ima 175 rednih članic, 19 ustanovnih in 5 častnih članic.

Materinski dan so obhajale drugo nedeljo v maju s prodajo ovetja dopoldne. Popoldne pa na čast materam priredile kinopredstavo »Materina ljubav«. S čistim izkupičkom so Kolašice obdarile 22 revnih mater v denarju po 100 Din in z lepo masleno vezivko.

Od 10. julija do 10. avgusta je imele Kolo v Mostah svojo podružniško kolonijo v Goricanah pri Medvodah v gradu ljubljanske škofije. 30 slabotnih otrok je bilo sprejetih v kolonijo, za 6 je prispevala moškanska občina, za 6 deklic društvo, ostali pa so plačali le malo odškodnino.

Med letom se je dalo več podpor v denarju, blagu in živilih. Podružnici Kola na Blanci se je darovalo oder za 100 Din. Obožur so pripravile jako lepo božično obdarovanje, 76 šolskih otrok je dobilo obleko, perilo in lepo masleno štruco, 10 družin pa živila. Po obdaritvi je bil film »V krajevstvu Zlatogorac«. Ker opravljajo moškanske kolašice tudi kulturno in prosvetno delo, so postrebale, da se je dr. Tavčarjeva knjižnica razmnožila za 100 knjig, saj so one edine praznovale 17. marca 10-letnico smrti dr. Ivana Tavčarja in večer lepe knjižice; čisti dohodek je namenjen za knjižnico. V socialnem oddelku občine so vedno po 2—3 oddelke pomagale nabirati za brezposelne darove ter dobiti mest, ki so jo za revne pretopile (150 kg).

V odbor so bile izvoljene: predsednica Marica Kruharjeva, podpredsednica Julija Mlaček, tajnica Cirila Gosić, blaginjičarka Mara Fabjan; odbornice ge.: Ravbar, Rahne, Ravbar, Novak, Stare, Kruhar, Zdenka, Vojška, Puntik, Kavnik, Bajc, Kelič, Tavčar, Javoršek, Baloh, Bregant, Prusnik in Gradišek.

Vemo zanesljivo, da bo moškanska Kolo vršilo veliko nalogo tudi v bodočnosti, ta, ko kakor jo je do sedaj. To nesebično dohodnino in kulturno delo pa naj javnost podpira.

Roke in polt se ogladijo in omehčajo z mehkim palmira-milom

Gospodarski položaj Bele Krajine

Iz razgovora z banskim svetnikom za črnomeljski srez g. Evgenom Lovšinom

Ljubljana, 8. aprila. Reporterjeva pot je včasih čudna. Pride in prosti za pogovor, pa mora kar jadrno v avtomobil. Po cesti do Ljubljane do Kranja in nazaj mi je pri volanu banski svetnik, ravatelj g. Evgen Lovšin povedal svoje mnenje o pravem današnjem stanju Bele Krajine, katere del zastopa v banovinskem svetu.

Kilometri minevajo naglo, sunkoma v naprotstvu s pogovorom, ki teče preudarno in premišljeno. Iz besed g. Lovšina zveni ljubezen in skrb za tisti borni košek rodne zemljice, v katero je še njegov pokorni oče vlagal vse svoje življenjsko delo. Vrste se vprašanja:

— Splošno današnji položaj v zaupanem Vam srezu?

— V zadnjem času je bilo mnogo pisano o naši Beli Krajini. Več zla, nego dobrega. Ako bi seštel ta poročila, bi se prepričali, da je v naših krajih bode dvakrat več, negoli redkega blagostanja. Krivi so periferijski položaj, zaradi katerega prihaja Bela Krajina vedno poslednja do vseh dobrin, dalje popolna ustavitve emigracije, ki je prekinila dotok zunanega denarja iz delavnih žuljev našega človeka v tujini in končno splošna kriza. Vzrokov iste je več. Zelo težko obučeno je nesorazmerje med cenami industrijskih in kmetijskih proizvodov, kar pa še ne pomeni, da so eni morda predragi in drugi pre poceni. Ugodnejše sorazmerje bi bilo potrebno zlasti med cenami kmetijskih in kmetovalcu najnujnejše potrebnih industrijskih proizvodov. V gospodarskem pogledu je bila doslej Bela Krajina zapuščena. Nima elektrike, niti zadostnih železnih zvez, elabe so tam ceste, kmetijsko prvovalno delo je še v povojih. Vse gospodarske panoge v začetku razvoja.

— Pomanjkanje česa danes kmet najbolj občuti?

— V Beli Krajini so vasi, v katerih gori tikz. večni ogenj. Ljudje nimajo denarja niti za žveplenke, pa v enem kmečkem domu gori stalno ogenj, druge gospodinjje pa iz vse vasi prihajajo po žerjavico, da zanetijo v domačem ognjišču. Najtežje občuteno je vsekakor pomanjkanje denarja in kredita, potem semenekve krompirja in drugih semen, pa pitne vode in živinskih napajališč. Zato peša vse ostalo.

— Kaj bi bilo v Vašem srezu najnujnejše napraviti, da bi se stanje izboljšalo?

— Obdarčenje kmetaja je bilo precej znizano. Omiliti mu položaj še bolj bi morda uspelo le z uvedbo osebnega dohodninskega davka, ki bi prinesel večje dohodke in ki bi bil uporabljen v korist najrevnejših srezov. Sicer pa današnja bremena v splošnem niso pretirana, je v naših krajih so najbolj občutena, ker sta pač tam stalno suša in beda. Kraji sami so daleč od vsakega večjega konsumnega centra, pa bi sam dovoz na trg požrl ves zaslužek. Ako potegnemo trikotnik med Zagrebom, Sušakom in Ljubljano, vidimo, da Bela Krajina leži baš v sredini, najbolj od vseh krajev oddaljena od centrov. Mnogo bi pomagala k poboljšanju položaja napeljava elektrovoda, realizacija projekta belokranjske železnice in izboljšanje cest, ker bi naši kraji le na ta način izgubili svoj periferijski značaj. Dalje potrebna bi bila čim bolj intenzivna kmetijska prosveta, posvečanje sadjereje, živinoreje, pogozdovanja in tujkega prometa. Seveda povsod predhodno ustvariti vse potrebne pogoje. Najvažnejše tu za sedaj je izboljšanje vseh cest in odobrenje povšenege sreskega cestnega proračuna na 5000 Din za km banovinskih cest. Efektivna denarna pomoč je najnujnejša, ker se ta važna pomanjkanja dajo odkloniti le z denarjem.

— Kateri je glavni vzrok, da belokranjski kmet mora svoje pridelke vnoriti pod ceno?

— Poleg povedanih vzrokov sta glavna vzroka nizkih cen posebej glavnega belokranjskega pridelka, to je vina, še precejšnja zaloga istega za prodajo in dejstvo, da ga ljudje večkrat morajo prodati za vsako ceno. Vse, česar ni in kar bi bilo nujno napraviti, da bi se stanje izboljšalo, je povod tem nizkim cenam. Enako krivo je ponekod

zaostalo vinogradništvo, ker umno kletarstvo, individualno in na zadržni podlagi, je prvi pogoj dobre vinske kupčije, ni v naših krajih dovolj razširjeno. Banovinska moralna in materialna podpora je tu nujna. Pravo bedo in upravičenost nepripranosti vesti o strahotno nizkih cenah bi mogel človek v njeni najtežji obliki ugotoviti, ako bi zašel tja med vasi, kjer so redki obiski inteligentov.

— Ima li naš kmet večje bodočnost v naši ali v savski banovini?

— Zločinsko potežje bi bilo vse ono, kar bi stremelo za tem, da pride Bela Krajina zopet pod savsko banovino. Pri prvem slušaju je belokranjski kmet plačal visoko ceno za to politično upravnno spremembo, ker je 2 leti ostal skoro brez dotacij ene ali druge banovine. Savska banovina je paš slutila, da se bo Bela Krajina prej ali slej vrnila svoji dravski domovini, medtem ko dravska banovina obeh srezov še ni imela v svojem banovinskem proračunu. Največji greh pa bi bil, ako bi se poizkusilo Belo Krajino odepsti od Ljubljane le radi slučajne materialne koristi enega samega kraja, pa najsi bo to Metlika, Črnomelj, Vinica ali katerikoli kraj. Večina gospodarskih potov Bele Krajine vodi k Ljubljani, večji del trgovine je usmerjen proti njej, vse kulturno delo Bele Krajine je tesno povezano z Ljubljano, tu imamo vsi Belokranjci svoje poslovne, osebne, rodbinske in druge stike. Tu so belokranjska društva, tu žive vsi, ki se zanimajo in trudijo za njen napredek in povzdigo. In zato je edina bodočnost Bele Krajine le v dravski banovini, Bela Krajina je baš neobhodno potrebni sestavni del kulturnega slovenstva, ker predstavlja kulturni most med Slovenci in Hrvti. Ob Kolpi žive oni Slovenci, ki so morda prvi spoznali važnost večnih vezj med slovenstvom in hrvatstvom.

— Glavne smernice za gospodarsko pre-

nosnovo? Dosledno izvajanje sistematičnega načrta, pri sestavi katerega bi morala sodelovati tudi banovina s svojimi strokovnjaki, bi moglo obnoviti in preosnovati belokranjsko gospodarstvo. Zlasti važne so ceste, tiskni promet, pogozdovanje, sadjereja (kostanj, oreh itd.) in vse ostalo kmetijsko. Vinogradništvo združiti v zadrugah. Organizirati svaz grozdja. Pro futuro: železnica. Industrija nima izgledov, dokler ne bomo imeli cenene električne pogonske sile. Ta načrt se mora vsestransko in istočasno izvajati v vseh panogah po principu nulla dies sine linea in s sodelovanjem države, banovine, občin, društev in posameznikov. Potem bo Bela Krajina zanjama lepša bodočnost, stroški za gospodarsko obnovo pa ne bodo tako obširni. Desetletje takega smotrnega dela bo lahko rodilo lepe uspehe.

FOTO-AUTOMAT

6 različnih slik Din 15.—

V OAKALNICI »KINA IDEAL«

Cesta Savinjska dolina - Posavje

Trbovlje, 7. aprila

Prebivalstvo Savinjske doline, ki je v gospodarskem osiru precej navezano na rudanske revirje, kamor prodaja svoje pridelke, je zaradi slabih cestnih zvez primorano nositi svoje pridelke večinoma peš. Ob sredah in sobotah prinašajo kmetje iz Savinjske doline po štiri in še več ur trajajoči naporni boji v košarah pridelke v Trbovlje in Hrastnik. Cesta, ki veže revirje s Savinjsko dolino, je mestoma zelo slaba, zlasti pa na prelazu iz Podmeje, kjer je zaradi strmih vzponov skoraj neprevozna. Zaradi strmih vzponov skoraj neprevozna. Gle na to, so številne občine Savinjske doline na to zaprosile bansko upravo, naj bi se ta cesta popravila in uredila, da bo odgovarjala vsem zahtevam modernega in naglega prometa.

Na podlagi te vloge je banska uprava razpisala komisijski ogled v poštev prihajajočih tras in terenov, ki se vršil v torek v Podmeji. V komisiji sta bila kot zastopnika banske uprave inž. Orel in inž. Porenta, zastopnika sreskih cestnih odborov zainteresiranih občin, zastopnik TPD inž. Stefe in stavbnik g. Čučut. Pri proučevanju tega vprašanja sta nastali dve tezi: prvo zagovarjajo zastopniki občin, ki gravitirajo k Sv. Juriju ob Taboru in ki so mnenja, naj se zgradi nova cesta od sedanje banovinske ceste II. reda Marija Reka-Latkovca vas, drugo pa, ki jo zastopajo vse ostale občine, naj se stara cesta temeljito popravi, in sicer na ta način, da se tam, kjer je prestrma, prelozi, cela pa razširi in uredi tako, kakor je izvršena v večjem delu od trboveljske strani do Podmeje. Povsem verjetno je, da se bo banska uprava odločila za drugo varianto, kar bo tudi znatno ceneje. Zgradba nove ceste bi bila združena z velikimi stroški, ki jih danes banska uprava ne zmore. Vsekakor je treba iniciativno kr. banske uprave podpirati.

Velikonočni pirhi

BODO VSAKEMU NAJLEPŠE DARILO LE, CE JIM BOSTE PRILOŽILI KRASEN ROMAN

PROKLETSTVO LJUBEZNI

2 DELA BROŠIRANA 30.— DIN, PO POŠTI 35.—, V PLATNO VEZANA S POŠTNO 50.— Din
NAROČA SE PRI UPRAVI »SLOV. NARODA«, KNAFLJEVA UL. 5.

Dnevne vesti

— Promoviral sta danes na naši univerzi št. Omladi Franjo iz Celja in Wilfan Joža iz Treta za doktorja prava. Čestitamo!

— Razpisane službe. OUZD v Beogradu razpisuje dve mestni kategorije A položaja VII. šest mest kategorije B položaja VIII. eno mesto kategorije C položaja IX. Prošnje je treba vložiti do 1. maja. — Uprava državne banke razpisuje za uradniške pripravne službe zdravniške. Prošnje je treba vložiti do 13. t. m. — Vodna zadruga v Dardi razpisuje natečaj za direktorja inženjerja. Prošnje je treba vložiti do 20. t. m. — Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje službo banovinskih zdravnikov združenih zdravstvenih občin Belčini (srez dolajendavski), Velka (srez Maribor I. br.) in Čenkova (srez Murska Sobota). Prošnje za omenjene službe morajo imeti pogoje za sprejem v banovinsko službo, dovršeno zdravniško pripravljalsko službo (staž) in morajo poleg tega dokazati še vsaj šestmesečno bolnišnično prakso v porodništvu. Prošnje je predložiti kr. banki upravi dravske banovine do 25. t. m.

— Odvetniške vesti. Odvetniku v Celju dr. Walterju Riebelu je za čas od 5. aprila do 4. maja ustavljeno izvrševanje advokature. Prevzemnik pisarne je odvetnik v Celju dr. Friderik Zanger. Odvetnik v Mariboru dr. Andrej Vebler je s 1. aprilom preselil svojo pisarno v Bračice.

— Mesto magistratnega direktorja v Mariboru razpisano. Mestno načelstvo v Mariboru razpisuje mesto magistratnega direktorja. Pogoji: dovršena jur. d. n. fakulteta, upravno politični izpit in večletna praksa v upravno politični službi. Prošnje je treba vložiti do 25. t. m.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 29 z dne 8. t. m. objavlja izpembe in dopolnitve pravilnika o podpiranju siromakov, nezaposlenih delavcev in o izvrševanju javnih del v breme kredita 50 milijonov Din, odobrenega z zakonom o naknadnih in izrednih kreditih k proračunu državnih dohodkov in izdatkov za leto 1932—1933. Odločbo o prevozu rumunske živine čez ozemlje kraljevine Jugoslavije, izpembno in dopolnitve odločbe o telefonskih takсах, zavarovanju valute za izvoz blaga, ki v cenovniku ni označeno, razglasila banska uprava glede prevažanja prtljage z avtobusa, objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1933 in razne objave iz »Službenih Novin«.

— Izpembba rodbinskega imena. Banske uprava dravske banovine je dovolila Miroslavu Piherniku, pristojni v Ljubljani, izpembbo rodbinskega imena Pihernik v Debelak.

— Tridnevna Rdečega križa. Dnevi od 29. aprila do 1. maja (sobota, nedelja in ponedeljek) bodo letni pri nas posvećeni manifestaciji za Rdeči križ. Ne bodo se za to humanitarno društvo, ki je v pravkar minuli zimski samostojno v Ljubljani gonilo obdelo in obulo nad dva tisoč tristo rezevov in brezposelnih ter s tem izpričalo, da je organizacija, kakršni nam je v sedanjih hudih časih najbolj potrebna, vse te tri dni se ne bodo vršile nikakršne denarne zbirke, niti se ne bo po ulicah in lokalnih karkoli prodajalo v korist Rdečega križa, marveč se bodo navedene tri dni v Ljubljani ter v njeni bližini in daljini okoličniki mudili predstavitelji društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije, ki pridejo z vseh krajev naše države, da se udeležijo glavne skupščine tega društva, ki se bo letos vršila v Ljubljani, in da si ogledajo skovite lepote naših krajev.

— Konkuzij, prisilne poravnave in posredovalna postopanja. Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 20. marca do 31. marca sledečo statistiko (število v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega leta): Otvorjeni konkuzij: v dravski banovini 1 (2), savski 1 (—), primorski (—) (2), dravski (—) (1), zetski (—) (1), dunavski 3 (4), moravski (—) (1), vardarski 1 (2), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (3). Otvorjene prisilne poravnave izven konkuzij: v dravski banovini 2 (8), savski (—) (1), vrbaski (—) (1), drinski (—) (2), dunavski (—) (3), moravski (—) (1), Beograd, Zemun, Pančevo (—) (2). Otvorjena posredovalna postopanja: v dravski banovini 9, savski 39, vrbaski 2, primorski 16, drinski 7, dunavski 6, moravski 1, Beograd, Zemun, Pančevo 2. Odpravljeni konkuzij: v dravski banovini 2 (—), savski 1 (3), drinski 2 (—), dunavski 3 (2), moravski 3 (2), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (—). Odpravljen prisilne poravnave izven konkuzij: v dravski banovini 6 (—), savski 6 (8), vrbaski 3 (—), primorski 3 (—), drinski 1 (2), zetski 1 (—), dunavski 1 (1), vardarski 1 (—), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (1).

— Angleški in avstrijski študentje na Jadranu. Te dni prispe na naš Jadran 60 angleških študentov s profesorji. Pripeljejo se s parnikom »Ljubljana« in si ogledajo vse večje dalmatinske kraje. Jutri se pa vrtca v Trstu na parnik »Kralj Aleksandar« 400 visokosolcev s profesorji, ki priredijo naučno potovanje po Jadranu.

— Prodaja starega papirja in polomljenega stekla. Generalna direkcija državnih železnic ima v svojih skladiščih približno 110.000 kg starega papirja in približno 100.000 kg polomljenega stekla. Oboje bo prodala na javni dražbi. Pogoji se lahko vopogledajo v ekonomskem oddelku generalne direkcije v Beogradu, pri osrednjih skladiščih materijala v Zagrebu, Sarajevu in Mariboru in v splošnih oddelkih direkcije državnih železnic v Ljubljani in v Subotici. Ponudbe je treba poslati generalni direkciji državnih železnic v Beogradu v zapечатani kuverti pod oznako »Ponudba za star papir in polomljeno steklo«.

— Zbornica znanstvenih razprav, kategorija IX. letnik je naša juristična fakulteta pravkar izdala, so v zalozbi tudi še vsi letniki I. VIII. Vsi letniki skupaj vsebujejo: 14 pravnozgodovinskih razprav, 5 kazenskopraznih, 7 kazenskopraznih, 3 dravstvoskopraznih, 2 negmotnoskopraznih, 1

pravnozgodovinskih, 4 dravstvoskopraznih, 2 upravnoskopraznih, 9 narodnogospodarskih, gospodarskopoličnih in statističnih, 1 finančnoskoprazni, 6 pravnotilozoskopraznih in 5 razprava s področja mednarodnega in medpokrajinskega prava. Cena vsem letnikom skupaj je za člane »Društva prijateljev pravne fakultete v Ljubljani« samo 240 Din, za nečlane 360 Din. Zato vabimo ponovno, da pristopite k društvu in se poslužite položnice k njegovemu ček. računam št. 12.956. Letošnji IX. letnik sam zase stane za člane 40 Din, nečlane 60 Din.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih izpemb. Včeraj je bilo v Sarajevu jasno, drugod pa deloma oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu 18, v Splitu 17, v Ljubljani 16, v Skoplju 15, v Mariboru 14,4, v Beogradu 14, v Sarajevu 13,3. Dni je kazal barometer v Ljubljani 763,2, temperatura je znašala 6,9.

Adria pravek je boljši

— Vlak zdrvel čez otoka, ki je pa ostal živ. Včeraj jutraj se je igral v Zagrebu na železniški progi 4letni Ivica Blažek. Kar je privozil od Zidanega mosta vlak in deček je baš stal sredi tračnic. V bližini je bilo nekaj ljudi, ki so grozen prizor videli. Kri jim je zastala v žilah in bili so prepetani, da je vlak dečka razmesaril. Ko je pa vlak odpeljal, so v največje začudenje videli da je zadobil deček samo manjšo poškodbo po glavi. Najbrž se je v zadnjem bipu stisnil med tračnice in ostal živ.

— Prvi dve žrtvi katastrofe na parni, ku »Slovenija«. Že včeraj smo poročali o katastrofi parnika »Slovenija« na Dunavu, ki je zahtevala že dve žrtvi. Najtežje sta bila ranjena mornar Osatović in Milan Zlatežič iz Čačka. Oba sta v bolnišnici podlegla.

— Dve obupanki. V Splitu si je končala v četrtke življenje služkinja Tonka Petković. Skočila je v morje in utonila. Potegnili so jo iz vode, pa je bilo že prepozno. Na Sušaku se je pa zastrupila z octovo kislino brezposelna natakarka Marica Kovac ki so jo na še pravočasno izprali želodec in ji rešili življenje.

— Naval morskoh kobilice na Vojvodini. Na severovzhodni del Vojvodine so navale morskoh kobilice, ki so priletele la. ni v severni Banat iz Rumunije. Kobilice bi napravile letos ogromno škodo in zato hočejo oblasti napeti vse sile, da jih pokončajo.

— Težka nesreča. Včeraj se je v Lanišu pripetila precej težka nesreča. Jožef Mavec, žena kajžarja, je kopala pesek, neadoma se je pa odrgala velika plast zemlje in peska in jo zanesla. Zdobila je precej resne notranje poškodbe in si zlomila tudi levo nogo. Prepeljal jo so v bolnico.

— Poskušen samomor. Dni je prišel kranski reševalni avto v Ljubljano 32letno Franciško Dymelovo, uradnikovo ženo iz Kranja, ki je okrog pol 2 jutraj skočila z okna 3. nadstropja in s težkimi notranjimi poškodbam nezavesna obležala. Njeno stanje je zelo resno in se je bati, da bo podlegla poškodbam. Vzrok obupnega dejanja je bila trenutna duševna zmedenost.

— Ne pozabite poizkusiti novo pomladansko črno BOK pivo pivovarne Union. Je izvrstno!

— Sadjarji! Sedaj je skrajni čas, da skropite in namažete drevice z ARBORINOM, če hočete pridelati jeseni lepo in zdravo sadje. ARBORIN dobite pri tvrdki Chemotechna, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberne).

Pri pomanjkanju teka, kislem vzpehavanju, slabem žledocu, leni prebavi, črevesnem zaganjenju, napihnjenosti, motnjah presnavljanja, oprišču srbečici, osvobodni naravn »Franz Josefov« voda telo vseh nabranih strupov gnolbe. Že stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih so priznali, da se »Franz Josefov« voda obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za iztrebljenje črevesa. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Iz Grob mecen dr. Oražna. Ker bo čez sedanjih severni del opuščenega pokopališča pri Sv. Krištofu teka največja cesta Ljubljane, bodo morali zasuti vsa dolina na tej strani pokopališča z materialom, ki ga izkopljejo pri regulaciji Ljubljane. Ker bi bil tako zasut tudi grob velikega velikega nacionalnega delavca in mecen dr. Oražna, ki je svoje premoženje zapustil našim medicinem z ustanovitvijo Oražnovoga doma, je Oražnov dom zaprosil mestno občino, naj Oražnov grob s spomenikom prenese na drugo mesto. Ne mara mo razpravljati o hvalečnosti, vendar pa mislimo, da bi Akademski dom iz dedščine dr. Oražna svojemu ustanovitelju in do brotniku lahko postavil mavzolej na Zeleznem hribu. Ta mavzolej na dr. Oražnovem domovanju naj bi bil obenem spomenik velikemu slovekoljubu in nacionalnemu delavcu v boju za Jugoslavijo. Za danes o tej neverjetni zadevi ničesar več, ker upamo, da najdejo gospodje, ki odločajo o dr. Oražnovi zapuščini, primernejšo idejo, kakor so jo predlagali mestni občini.

— Iz Park na Hrvaškem trgu je po Plečnikovih načrtih že skoro popolnoma urejen, da se doimo morda že o veliki noči lahko izprehajali po njem. Z ogle nekdanjega štirikotnega parka se pa mora umakniti tudi trafika na drugo stran k Podbojevi trgovini, ker bo ogel rezala nova tramvajaska proga. Ker se bo tu nova proga odcepila od stare proti kolodvoru, bi bilo nač. umestno, da MZD na tem prostoru zgradi lino železnico, kjer bi bilo tudi prostora za trafiko in prodajalno časopisov, svedca pa tudi za stranišča.

— Iz Francoski visokosolci na poti skozi Ljubljano. Dni ob 8.50 so z monakovskim brzovlakom prispeli v Ljubljano francoski visokosolci-farmaceuti v družbi svojih profesorjev. Gostje, ki jih je skupno 51, so prispeli naravnost iz Nancyja. Na postaji so jih sprejeli francoski konzul g. Neuville in delegacija Glasbene Matice, ki je za njo govoril dr. Sturm. Gostje so se za sprejem zahvalili v slovenskem in francoskem jeziku, poudarjajoč da bi kaj radi obiskali tudi Ljubljano. Glasbena Matica jim je dala za nadaljnjo pot maj prigrizek, nakar je ob prisrčnem pozdravljanju nadaljeval brzovlak pot v Zagreb. Po ogledu Zagreba, se francoski farmaceuti odpeljajo na morje in bodo obiskali Split in Dubrovnik, nato pa še Beograd in Sarajevo.

— Iz Naše kaminne spomenike so zopet »odkrili«. Pozimi jih zapirajo z lesenimi stenami, da bi ne škodovala kamni vremenske spremembe. Te stene so živo nasprotje umetnostnega značaja spomenikov, napravijo zelo slab vtis, a so potrebno zlo, če hočemo umetnine obvarovati razpada. Iz estetskih razlogov je pa treba podreti grde kolibe raz spomenikov takoj, čim popusti zima.

— Iz Mestna občina je za Barje priredila sijajno uspeli tečaj, kjer so o raznih kmetijskih panogah predavali naši najboljši strokovnjaki in je predavanja obiskovalo tudi po 200 oseb, sedaj je pa mestna občina kupila barjanski kmetovalcem še plemenitega bika montafonske pasme, da se povzdigne tudi živinoreja. Bika je mestna občina oddala vzornemu kmetovalcu Pozaršku v Črni vasi.

— Iz Sest javnih telefonskih govorilnic je nasvetovala mestna občina poštni upravi postaviti po mestu, da se tudi v tem pogledu vsaj nekoliko moderniziramo. Poštna direkcija je upravičeno želje vsega prebivalstva Ljubljane predložila ministrstvu prometa in upamo, da bo splošni potrebi v kratkem tudi ustrezno.

— Iz Stadion v Hribarjevem gaju. Sportni klub »Jadrane« prosi mestno občino, naj mu odstopi prostor v Koleziji ob Hribarjevem gaju, da napravi velik sportni prostor. Vsa okolica bi bila po načrtih, ki jih je klub predložil, prav znatno izpremenjena in bi tako dobili tik kopališča nekaj stadion, da bi bilo združenih več sportnih panog in prav zelo ustrezno južnem delu mesta. Kakor vemo, je tudi na Plečnikovem regulacijskem načrtu Ljubljane vaa stadionom in vsem, kar je potrebno za izvajanje sporta.

SE NA VELIKI PETEK

dopoldan prinese obleke v kemično čiščenje, plisanje, barvanje, pranje in svetlokanje perila izgotovi sigurno do praznikov tovarna

JOS. REICH

— Iz Umrlj so v Ljubljani od 31. marca do 6. t. m.: Ločniškar Marjana, 76 let, vdova delavca, Vidovdanska c. 9; Pavlin Peter, 80 let, dežnikar in hišni posestnik, Jeranova ul. 4; Perko Ljudmila, 18 let, dijakinja, Sv. Jerneja c. 7; Jaklič Ludvig, 55 let, modelni mizar, Hranilniška ul. 12; Potočnik Alojzija, rođ. Hočevar, 67 let, žena svetnika državnih železnic, Dolajenska c. 30 (kolodvor); Jarc Franc, 9 mesecev, sin posestnika, Orna vas 129; Fokyn Danica, 8 dni, hči trgovca, Sv. Petra c. 5; Krivic Marija, 83 let, zasebnica, Sv. Florijana ul. 13; Konč Margaretta rođ. Kastelec, 72 let, žena hišnika, Sv. Petra c. 2; Lach Michael, 81 let, delovodja drž. železnice v poklju, Medvedova c. 20. — V Ljubljanski bolnici so umrli: Maroit Zofija, 1 leto, hči delavca, Podmožnik 8, občina Dobrunje; Bizjak Lovro, 60 let, ostar, Begunje; Bizjak Lovro, 60 let, ostar, Begunje; Novc Jarsko 60; Lebar Mira, 1 leto, hči posestnika, Hrušica 31; Budkovič Mirko, 19 let, dijak, Rimska c. 6; Weisselns Terezija, 42 let, sobarica, Kranj, Cerkevna ul. 159; Podboj Franc, 42 let, mizar-invalid, Moste, Pokopališka ulica 5; Sever Marija rođ. Nahtigal, 60 let, žena krojača, Celovška c. 8; Bohinjec Franc, 41 let, posestnik Reintje 16; Perko Ana, 43 let, žena čevljarja, Breg 5, občina Krize; Bajželj Cecilija, 4 leta, hči dinarja, Sp. Duple 46, srez Kranj; Učakar Ivana, 4 mesece, hči prelatja, Črnuče 26; Usnik Franciža, 35 let, služkinja, Poljanski nasip 52 (umobolnica); Kerč Franja rođ. Priteljek, 24 let, Predošlje 1; Vidmar Ivan, 11 mesecev, sin delavca, Zagorica 28.

— Iz Najlepša Straussova opereta »Vale, kov čre« ali »Smejljajoči se poročnik« z Maurice Chevalierom na sporedu ZKD. V Eitnem kinu Matici predvaja ZKD danes ob 14.15 in zadnjikrat jutri ob 11. ur doprekrasno filmsko opereto »Smejljajoči se poročnik« z nadvse priljubljenim, šarmantnim igralcem Mauriceom Chevalierom in glavni vlogi. Film je izdelan pod režijo Lubitscha po Oscar Straussovi popularni in melodiozni opereti »Vale, kov čre«. Vse, bina in vse lepe arije operete so v filmu, ki je izdelan z najbogatejšim razkošjem, ozračje, ZKD bo s tem svojim sporedom brezvremeno ugodila vsem tistim, ki si želje zabave, razvedrila, in lepe muzike, zato naj si vsakdo ogleda ta film.

— Iz Sentiakobsko gledališče bo ponavljalo dravi izvrstno domačo opereto »Studentje smot«. Libreto za to oprelo je napisala gospa Metka Bučarjeva, uglašila pa je delo priznani kompozist slovenskih šlagerjev g. Danilo Bučar. Izreden je kipelet 14. a ljubezni, ki prepleta vsi igro. Res imenitno je pogodila libretistinja Studentstvo življenje pri taborenju na Rabu, ki je polno hudomušnosti in veselja. — Pri predstavi sodeluje približno štirideset oseb. — Vstopnice od 12 do 3 Din se dobe pri gledališki blagajni ob 10, do 12, in od 15, do 17, ure v I. nadstropju Mestnega doma. — Vabljeni.

— Iz Karamboli so dragi. Včeraj popoldne so prišli nekateri radovedni mešanji zopet na svoj račun. Ob pol štiri sta trčila na vogalu Pražakove ulice in Trševce ceste Magistrov avtobus in tovorni avto mlekarne Brnik. Tovorni avto je privozil po Pražakovi ulici na Trševce cesto, avtobus je pa vozil proti Posavju. Avtobus je vozil povsem pravilno na desni strani ceste, tovorni avto je pa baje zavil v preostrem loku proti pošti. Vozila sta trčila precej močno in je šasija avtobusa precej poškodovana. V avtobusu so bili štiri potniki. Ene je pri sunku padla s klopi ter si pri padcu zvilila roko. Odpeljali so jo z rešilnim avtobusom v bolnico.

— V Belo Krajino pohite 7. maja ljubljanski fotomateriji, ki so nas lanskot letoletno obiskali skupno z Zagrebčani. Bela Krajina je naša soseda in polna je skritih lepot in čari, zato se bomo tudi Novomeščani pridružili veliki Gregorijevi vojski, ki bo prihitala mimo nas kar s posebnim vlakom. Ne le novomeški fotomateriji vsi ljubitelji lepe prirode in starodavnih običajev naj se odzovejo vabilu in pridružijo izletnikom Tozadevni prospekti o Beli Krajini že krojišo po Novem mestu. Le Goranci nas ločijo od bratov onstran in tako slabo jih poznamo. Poidimo med nje!

SAMO SE DANES IN JUTRI!

Najslajša opereta PAULA ABRAHAMA

LJUBEZEN Z NEBA

Toliko zabave in smeha kot ta, Vam ni nudi še noben film! Zato si ga nemudoma ogledjte! — Kot dopolnilo najnovejši FOXOV zvočni tednik!

Predstave danes ob 4., 1/8 in 1/10, jutri v nedeljo ob 3., 5., 1/8 in 1/10

Elitni kino Matica

Telefon 2124

MAGDA SCHNEIDER

HERMAN THIMIG

ter izvrstni komik

SZÓKE SZAKALL

nico. Lastnik, odnosno zastopnik tovornega avtobusa je priznal krivdo, avtobusni podjetnik je pa stavlil pogoje glede povračila škode. Pogajanja, ki so se vršila na kraju nezgode in ki jim je prisostvovala velika množica radovednežev, so se precej zavlekla. Končno sta se pa moža vseno pobotala povsem mirno, baje za 3000 Din.

— Iz »Sočane«. In prijatelje prirode vabi izletni odesk društva »Soča« na jutrišnji izlet na Ig. Odpeljemo se izpred Mestnega doma ob 1. uri popoldne. Na Igu si ogledamo znameniti grad in grajščino g. Palme, po ogledu poljubna in prosta zabava, v služaju ugodnega in toplega vremena v naravi — drugače pa v notranjih prostorih. Z nami gre naš tamburaški zbor, ki bo skrbel in zabaval našo mladino in prijatelje godbe. Torej jutri vsi na Ig!

— Iz Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani. Vključno vabi članstvo in prijatelje društva na svoj 12. letni občni zbor 9. t. m. ob 5. v »Beli dvorani« Unionsa z običajnim dnevnim redom.

— Iz V počastitev spomina blagopokojnika g. Bohinca posestnika iz Leš, brata direktorja Okrožnega urada g. dr. Jožeta Bohinca, je darovala rodbina šefzadravnika OUZD dr. Ivana Zajca 200 Din za protituberkulozno ligo v Ljubljani, za kar se odbor lige najskrajneje zahvaljuje.

— Iz Sestanki naprednih akademskih starih se bo vršil v ponedeljek 10. t. m. v restavraciji Zvezd s pričetkom ob 8. uri zvečer. Predaval bo dr. St. Lapajne o bančni krizi in njeni odpomoci.

— Iz »Podmladek Jadranske straže« na dr. učiteljski šoli priredi v ponedeljek ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice akademski. Člani in članice se že čez mesec dni pripravljajo z največjo skrbnostjo in upamo, da bodo z našim studijskim programom ustrezali in navdušili obiskovalce za našo zemljo in morje, ki je tako zelo potrebno večje in večje ljubezni. Na »sporedu« so narodne in umetne pesmi za zbor in solista, dalje izbrane recitacije in deklamacije, pa tudi orkester bo zaigral nekaj točk. Zbor in orkester vodi prof. Ivan Repovš.

— Vstopnica je nizka, št. dobček pa je namenjen v podporo revnim dijakom.

— Iz Družabni večer Ljubljanskega Sokola. Drevi ob 20. uri v Zvezdi družabni večer Ljubljanskega Sokola, ki se na njem zbera starejši sokolski delavci, dobrodošli bodo pa tudi seveda mlajši. Vsi prostori bodo odprti do 4. jutraj, po polnoči se bo dobil svež guljaž. Se priporoča F. Krapež.

— Iz Bivši mornarji vojne in trgovske mornarice se obveščajo, da se vrši prihodnji sestanek drevi ob 20. uri pri »Sokolu«. Udeležite se radi važnosti vsi sestantki!

— Iz Ljubljanskega Sokola družabni večer bo danes ob 20. uri v veliki dvorani »Kazine«.

— Iz V društvu »Soča« bo danes zaključno predavanje te sezone. Predaval bo prvič v krogu »Sočanov« g. senator dr. Valentin Rožič o temi: zanimivo poglavje iz novejšje jugoslov. zgodovine. K temu zelo aktualnemu in zanimivemu predavanju vabi predav. odesk vse »Sočane«, prijatelje društva in vse one, ki se zanimajo za novejšjo našo zgodovino. Po predavanju bo prosta zabava, pri kateri nastopi zbor »Grafike« in »Sočini« tamburaši. Obenem bo »Soča« ta večer postajala s kratkim nagovorom nadzornika Urbančiča 10-letnici smrti nepozabnega pisatelja in dolgoletnega ljubljanskega župana dr. Ivana Tavčarja. Začetek ob pol 21. uri. Vstop prost, vsi dobrodošli!

— Iz Občinstvo ponovno opozarjamo na ponovitve velikega koncerta Glasbene Matice Beethovenov »Missa solemnis«, ki se ponovi v ponedeljek ob 20. po znižanih cenah v unisoni dvorani. Vstopnice se dobe v Matici knjigarni.

— Iz Interna produkcija gojencev drž. konservatorija bo v torek 11. t. m. od 18.15 do 19.30 v dvorani Filharmonične družbe.

— Iz Tenis prostori TKD Atene so odprti. Vpisovanje na ure: 10., 11. in 12. aprila vsakokrat od 6—7 ure popoldne v damski sobi kavarnе »Elmones«, druge dni pri oskrbniku na igrišču. Cene lanske Društvo ne popust. Dijaki znižano. Podrobnosti pri vpisovanju.

Iz Novega mesta

Glasbena proslava podružnice Glasbene Matice je radi neprilika ovir preložena na belo soboto in belo nedeljo, to je na 22. in 23. april.

— Dež se nam obeta. Hvalili smo se s krasnim pomladanskim vremenom. Sonca je bilo toliko, da je dež sedaj že skrajno potreben. In prišlo je rositi polahno in mirno. Če bo le malo namočilo, bo naenkrat vse zeleno.

— Po dolini gradov bo vodil učitelj Viktor Pirnat v ponedeljek popoldne šolsko mladino in dijaštvo ter zvečer ostalo občinstvo na Ljudski univerzi v Celju. Predavanje bodo pojasnile številne prav posrečene skiptične slike. Tako polje slava naše doline tudi preko Save.

— V Belo Krajino pohite 7. maja ljubljanski fotomateriji, ki so nas lanskot letoletno obiskali skupno z Zagrebčani. Bela Krajina je naša soseda in polna je skritih lepot in čari, zato se bomo tudi Novomeščani pridružili veliki Gregorijevi vojski, ki bo prihitala mimo nas kar s posebnim vlakom. Ne le novomeški fotomateriji vsi ljubitelji lepe prirode in starodavnih običajev naj se odzovejo vabilu in pridružijo izletnikom Tozadevni prospekti o Beli Krajini že krojišo po Novem mestu. Le Goranci nas ločijo od bratov onstran in tako slabo jih poznamo. Poidimo med nje!

— Še nekaj mest je prostih za velikonočni izlet na Plitvice. Dva brezhibna avtobusa odideta o pol petih jutraj z Novega mesta in se ustavita le pri slapovih Korane v Slunju ter slednjič na Plitvicah med deseto in enajsto popoldne. Za ogled Plitvice ostane vse popoldne in po želji še ves naslednji dan. Povratek v vlakom v poned. oz. torek jutraj (vsakomur po volji) in o pol ene popoldne še zopet doma v Novem mestu. Obvezne prijave sprejema učitelj Pirnat še do srede zvečer. Izlet je vsega uvaževanja vreden ter neprimerno poceni.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« v Šiški (za mitnico). Tel. 33-87

Danes ob 18. in 20. uri, jutri ob 15½, 18., 20½, v ponedeljek ob 20. uri

Elisabeth Bergner in Rudolf Forst

v čustveni filmski drami

NJENE USTNE — MOJE SANJE

Pride! Pride!

»GOSPODIČNA, NAPAČEN SPOJ«

25 let zadrúžnega dela

Ljubljana, 8. aprila. Jeseni l. 1907 so se z brali mizarji, ki so malo prej postali brezposelni, na posvet, kako si pomagati iz neprijetnega položaja. Po resnem razmislitvenju so se na pobudo aglignega Čeha Jana Tokana odločili, da ustanove mizarsko združbo. Takoj so izvolili pripravljalni odbor, ki naj v to svrhu vse potrebno ukrene. Dne 6. marca 1908 je deželno kot trgovsko sodišče registriralo to združbo pod imenom Produktivna združba ljubljanskih mizarjev r. z. z o. z. s sedežem v Ljubljani. Ustanovni občni zbor se je vršil 29. marca 1908. Na ta dan so mladi aglignizari postavili temelj združbi, ki prav te dni obhaja svoj 25letni jubilej.

Ni bilo lahko delo. Skoraj neverjetno se jim zdaj, ko se ozirajo vsa ta leta nazaj, da so kljub vsem zaprekam, ki so se jim včasih zdele neprimernosti, vendar uspešno izvedli, na kar so lahko ponosni. 25 let ni veliko v življenju posameznika. Kdor pa se je odločil, da ne bo 25 let delal zase, temveč za skupnost, se je moral zavediti, da

Preureditev mestne plinarne

Že tri tedne imamo v Ljubljani plin iz nove peči, ki je znatno boljše

Ljubljana, 8. aprila. Prva etapa preureditve mestne plinarne je gotova in Ljubljanci imajo že tri tedne plin iz nove peči, ki so jo postavili od lanskega junija in smo o njej že obširno pisali.

Peč stoji za staro kurilnico plinarne na prostem in se zaradi višine 27 m vidi po vsej okolici. Zaradi višine in oblike bi ta široki industrijski stolp lahko imenovali prvi nebotičnik mestne občine, namenjen je pa javni koristi. Okolica že dalj časa občuti izpremembo obratovanja v plinarni, ker je obrat sedaj popolnoma tih, brez šuma in ropota, zlasti pa brez smrčljivega dima, ki je bil prej nadležen vsaj bližnji soseski plinarne. Le velik žar, ki se pokazuje pri polnjenju velikih komor s premogom, je v pričetku tako vznemirjal plašne in previdne ljudi, da so nekateri večkrat ce-

premog iz edinega vzroka, ker iz domačega premoga ni mogoče proizvajati kvalitetnega klina, pač je pa ves premog naročen iz Nemčije, Anglije in Poljske. To pa naše trgovske bilance uvoza in izvoza ne slabi, ker produkcija plinarne iz premoga neobhodno potrebuje koks, ki bi ga drugače morali uvažati v mnogo večjih množinah kakor doslej. Odkar so naše plinarne skupen nakup premoga, ki ga kupijo štiri-krat na leto po 10.000 ton, je tudi cena premoga znatno nižja, a manjši je tudi izvoz deviz za premog.

Kokos iz nove peči je res brezhiben in po kvaliteti popolnoma enak nemškemu koksu, kar je tudi jasno, če pomislimo, da plinarne rabi iste surovine pri enaki fabrikaciji, namreč isti premog v enakih pečeh.

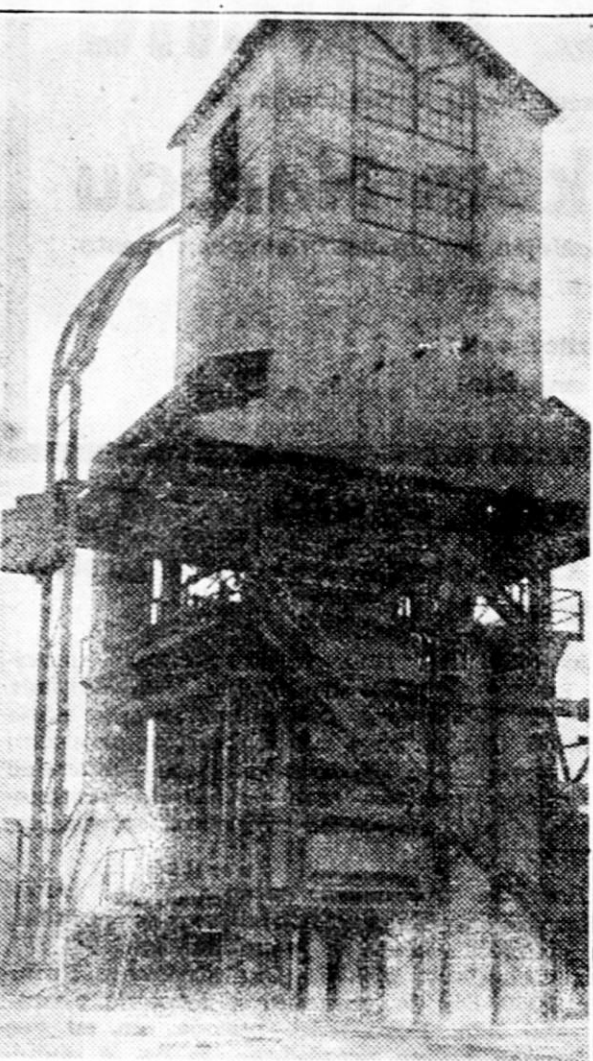
Plin iz nove peči je kvaliteten boljše od prejšnjega, kar se bo odjemalcem poznalo pri tem, da bodo računali manjši, ker bodo za enako kuhno ali splošno za vsako porabo rabili sedaj manj plina kot prej, obenem je pa tudi ta boljši plin po novi tarifi cenejši, tako da imajo odjemalci od nove peči dvojno korist.

Na naši sliki vidimo peč, katere zgornji del je skladišče za premog, a iz tega skladišča se polni komore v spodnjem delu peči avtomatsko. Tu v skladišču je pa tudi koks, s katerim se peč kuro, da se o komorah pri 1200 stop. Celzija razvija v glavnem plin in koks. Od polovice peči dohaja torej komore, visoke preko 5 m, a kuri se peč spodaj, vendar pa teh vrat ne vidimo na sliki, pač pa vidimo na levi strani tir za močno dvigalo, ki polni skladišče s premogom in koksom.

Ko je po 16 urah destilacijski proces končan, se komore odpro in koks se vsuje iz njih v veliki železen voz na tračnicah. Ta železni voz z žarečim koksom potisnejo pod stolp, ki ga vidimo zadaj na levi, kjer se žareči koks pogasi z vodo. Pri gašenju kakša nastala dim in para gresta visoko iz tega stipa, da okolica s to paro in dimom ni nadlegovana. Komore se spodaj spet zapro, od zgoraj znova napolnijo in pri destilaciji nastali plin se odvaja po — na sliki desno le malo vidni — veliki cevi v čistilne naprave. Pri opisu peči pa ne smemo pozabiti, da je zamišljena in konstruirana tako praktično, da vse delo pri njej z lahkoto opravljata le dva delavca.

Čistilne naprave za plin so sedaj v naši plinarni še stare, pričela se je pa že druga etapa preureditve plinarne, ko dobimo z novimi čistilnimi napravami tudi najčistejši plin, kakršnega je mogoče napraviti. Te najmodernejšie naprave bodo gotovo koncem poletja, a sedaj pravkar potirajo stare, tako izrabljene in razpokane peči, da tudi laik mora uvideti, da z njimi nikakor ni bilo mogoče več delati.

Na desni ob peči stoji še nova mala hišica, ki je pa več ne vidimo na sliki, kjer je parni kotel, ki se kuri le z odpadnimi kurilnimi plini. Ti plini bi se drugače izsuhi po dimniku v zrak brez najmanjših koristi, lahko pa rečemo, da se celo v škodo bližnje okolice, tako jih pa izkoristi ta kotel, ki torej ne rabi nobenega burliva in daje toliko pare, kolikor jo plinarne v lastnem obratu rabi.

lo misli, da je izbruhnil požar v plinarni, ali pa celo, da gore skladišča glavnega kolodvora. Ta žar je sedaj tudi močan, saj ena sama komora peči požre 2600 kg premoga naenkrat, torej toliko, kot ga rabi varčna gospodinja za vso zimo. Takih komor ima peč pet, ki iz njih pri destilaciji nastane 1300 kub. m plina v vsaki komori, ostanek pa je koks, ki se prodaja našim kovačem in industriji.

Kar se tiče porabe premoga, je torej plinarne gotovo na prvem mestu v Ljubljani, saj porabi skoro 5000 ton premoga letno ali polnih 500 vagonov, torej 10 celih s premogom naloženih vlakov po 50 vagonov. Ta ogromna množina pa ni domač

Hotelirsko - gostilničarski tečaj na Bledu

Priredi ga Zadruga gostilničarjev na Bledu od 19. aprila do 28. maja

Bled, 7. aprila. Zadruga gostilničarjev na Bledu priredi to pomlad šesttedenski tečaj za vse panogé gostilničarskega obrta, to so v glavnem kuhanje, serviranje, sobna služba, uprava in obratovanje podjetij. Učnina z vso preskrbo, t. j. stanovanjem in hrano znaša 1200 Din za ves tečaj in 210 Din za enotedenski servisir, oziroma sobarski tečaj. Ker je zagotovljena podpora banske uprave, se bo dajal manj premožnim udeležencem primeren popust. Tečaja se morejo udeležiti le pripadniki gostilničarskega in hotelirskega stanu iz dravske banovine.

Za tečaj se najame eden velikih blejskih hotelov. Tisti udeleženci, ki se uče tudi kuhanja, morajo vstopiti takoj prvi dan, to je 19. aprila. Med tečajem se bodo učili tudi vseh drugih panog gostilničarskega in hotelirskega obrta. 22. maja pride na pouk za tiste, ki se hočejo izučiti le v kakšni specialni stroki, t. j. zlasti v serviranju ali sobarski ali vratarstvu službi.

Posebna važnost se bo pošagala na kuhanje. Pridobili smo kot učitelja kuhinjskega šefa, priznanega strokovnjaka. Izvajali se bodo teoretično in praktično vsi važni načini kuhanja kakor n. pr. dunajsko, francosko in srbsko kuhanje. Zadnji teden prevzame tečaj najeti hotel docela v svoje obratovanje.

Vodstvo tečaja ima g. Ferdo Jelenc. Ta bo poučeval tudi vse druge predmete, razen higijene in kletarstva, za katere bomo poklicali najboljšie predavatelje.

Prijave za tečaj je poslati Zadrugi gostilničarjev na Bledu najkasneje do včeraj, 15. aprila. Ker pa je število kuharskih udeležencev zaradi narave takega poučevanja omejeno na največ 25 udeležencev, naj se interesi za celotni tečaj prijavijo takoj.

Delovni učrt. Kuhanje. Kuhinjske osnove. Različne omake. Njin uporaba. Dunajska kuhinja. Srbska kuhinja. Francoska kuhinja.

Kuhinjska služba. Nauk o surovinah, zlasti o mesu. Kuhinjska kalkulacija. Obratovanje kuhinje. Kuhinjski zapiski. Uporaba zapisnikov za knjigovodstvo. Ravnanje z jedili in njih hranitev.

Serviranje. Osnovni prijem in gl. bl. Njih kombinacija v serviranju vedno višje vrste. Bistvena razlika med francoskim in našim načinom serviranja in kako se ta razlika čuti v celom obratu. Serviranje a la carte in serviranje pri skupni mizi. Nauk o servirnem materialu: Perilo, srebrnina, steklenina, porcelan.

Restavratska služba. Nauk o meniju. Posamezne jedi menija. Splošno ureditev restavratskega obrata. Načini kasiranja v restavraciji in njih kritika. Restavratsko osebo. Njega nagrade, vanje po različnih sistemih. Kritika teh sistemov, zlasti napitnine in postrežnine.

Sobna služba. Osnove sobne služ-

be. Splošna ureditev službe v stanovanjskem oddelku hotela. Zapiski v stanovanjskem oddelku. Služba sobarice in hotelskega sluga pokazana v praksi. Služba vratarja. Hotelski računi za goste. Sprejem gostov.

Upravna služba. Služba blagajničarja. Ekonom ali upravnik. Vodenje blagovnega skonta. Hranjenje in čiščenje inventarja. Uprava poslojpa in nepremičnin. Splošno. Korespondenca v domačem in enem tujem jeziku. Hotelsko knjigovodstvo. Kalkulacija hotelskih datujev.

Turizem. Turistični položaj Jugosla. vije in Gorenjske. Kako morajo gostilničarji in prebivalstvo postopati, da se dvigne in izboljša turizem Gostilničarske stav. be. Njihova ureditev s turističnega vidika, ki je obenem tudi estetski. Sport. Gorské kočé. Vodniki. Reklama. Vse železniške proge v Evropi, kjer tečejo ekspresni vlaki. Njih zveza z Jugoslavijo in Gorenjsko. Turistična vzgoja prebivalstva. Čitanje voznih redov.

Kletarstvo. Pojem vina. Razne vrste grozdja. Prešanje in kakšno vino dobimo pri različnih postopkih prešanja. Vrenje. Pretakanje. Vinske bolezni. Pretakanje v steklenice. Vdružanje posode. Preiskovanje vina.

Higijena. Gradbe s higijskega stališča. Postrežba. Nalezljive bolezni. Kratek nauk o bacilih. Razkuževanja. Prva pomoč pri nesreči.

Delo naših šolskih vrtov

Vrtnarska razstava škofjeloškega školskega

Škofja Loka, 7. aprila.

Naše državno in narodno mišljenje bo dobilo najlepši izraz v gospodarskem napredku vsakega posameznika, v sistemu dela. Vsak državljan mora vzljubiti svojo rodno grudo ki mu daje bodisi neposredno ali posredno ekonomsko podlago in preko te zanimanje za kulturne in prosvetne pridobitve. Te osnovne smerice so vodile naše učitelje-vrtnarje na delo, ko so si ustanovili lani svoj škofski vrtnarski odbor, vreden toliko večjega priznanja ker je bil prvi te vrste v dravski banovini.

Zanimanje za delo naših šolskih vrtov je medtem toliko napredovalo, da bomo imeli letos jeseni, ob času vselesnja, bano. vinskó škofsko razstavo vrtov, poleg tega pa je na predloge škofskih upraviteljev in sreskih načelnikov osvojevala banovina stališče, da se lahko vrše tudi razstave škofskih vrtov po posameznih srezih. Odbor za tozadovolno razstavo v škofjeloškem okraju je takoj započel s potrebnimi pripravami in so dobili vsi učitelje-vrtnarji, navodila, — zaenkrat splošna — kako je razstava zamisljena. V prvem oddelku bo prikazan

razvoj rastline od semena do zornitve, od nomen uporabe, razložena bo zelanjad vseh kakovosti in cvetlice vseh vrst in velikosti. Poleg zbirke vrtnih semen, bomo videli drevesnico, zemlje raznih vrst, statistične tabele, načrte in modele. V drugem oddelku bo razstavljen škofski vrt iz vidikov njegove okolice. Glavni pododdelki za travnišvo, gozd, njivo, mineraloške, zoološke in druge zbirke ter izdelke otroških rok bo, do obsegali vse podrobnosti iz svojih področij. Pripravili se nam bodo herbarji nijnjskih kulturnih rastlin, pa tudi plevelov, izkazale sestavine zemlje, gnojila, razpredelnice in kolobarjenja. Spoznali bomo škodljivce travništva, vse vrste lesa, semenje gozdnega drevja in zoološke zbirke raznih škodljivcev tako da bo razstava res nekaj novega, svojvrstnega in zanimivega.

Delo je seveda ogromno in zato ni čuda, da bo moralo poseči vanj vse učitelje-štvo škofjeloškega okraja, ki šteje v svoji sredini razen tega več prav vrtnih vrtnarjev, ki bodo vso stvar vodili. V ta namen je odobrila banska uprava prav poseben odbor, ki ga sestavljajo pri nas naslednji škofski upravitelji: predsednik Jakob Rojč iz Škofje Loke; tajnik Ivan Grum iz Gabrika; gospodar Janko Kokalj iz Poljan in člani Edvard Vidic iz Reteč, Franc Rebojč s Trate, Ivo Mihelič iz Selc in Drago Kavčič iz Zabnice. Da se delo olajša so se ustanovili trije krožki: za Poljansko dolino Fr. Rebojč, za Selško dolino Ivo Mihelič in za škofjeloško območje Jakob Rojč.

Razstava se bo vršila v Škofji Loki, čas pa se še določi.

JRKD v Stari Loki

Škofja Loka, 6. aprila.

V zvezi z lepo uspešnim javnim manifestacijskim zborovanjem v nedeljo na Trati pri Škofji Loki, o katerem smo v našem listu že poročali, se je vršil pred shodom v gostilniških prostorih župana Antona Hafnerja prvi redni občni zbor organizacije JRKD za starolokoško občino. Predsednik, naš poznani bорец za nacionalno in državno misel, industrijec Franc Dolenc st., je uvodoma kar najpristojnejše pozdravil navzoče narodne poslance Ivana Lončarja, Albina Komana in dr. Staneta Rapeta, goste sosednih krajevskih organizacij in slednjič domače članstvo ki je obsežne prostore docela zasedlo.

Izbrano poročilo o delovanju krajevne organizacije je podal njen tajnik, knjigovodja Joža Celjar, ki je navajal, da je dala JRKD slehernemu občanu priliko, da se pridruži vsedravnim stranki JRKD, ki šteje v tej občini par manj kot 400 članov. Zaradi razsežnosti občine je bilo porazdeljeno delo v 4 pododboje za Staro Loko, Zabnico, Suho in Godešič. Odbor je imel lepo število sej, ki so bile vse namenjene blagru občanov ter se jatiemu razmahu kraj. organizacije kakor doslej, bo organizacija tudi v bodoče rada svetovala svojim prijateljem in to ne samo v socialnih in političnih vprašanjih, marveč tudi v gospodarskih zadevah. Členstvo pa naj svedeja s svojim resnim in prečiščenim delom podpre napredek in smotre jugoslovenske politike. Končno izraza poročevalec željo, naj dobe somišljeniki čim prej legitimacije. Bagajnik Josko Veber je povedal, da je izplačala organizacija vse obveznosti v redu. Pri volitvah je bil z navdušenjem ponovno izvoljen stari predsednik Franc Dolenc st., štirje podpredsedniki pa so Jurče Gosar za Staro Loko, Valentin Hafner za Zabnico, Franc Kalan ml. za Suho in Janez Alič za Godešič. Tajnik in blagajnik ostaneta ista, odborniki pa so Franc Smid iz Stare Loke, Ivan Čemažar iz Farm. Peter Kajzer iz Starega dvora in Franc Lukančič iz Reteč. Poleg imenovanj je bilo izvoljenih še 8 somišljenikov za delegate v sresko skupščino JRKD. S tem je bil uspešni občni zbor zaključen.

Pevski koncert

Ljubljana, 8. aprila.

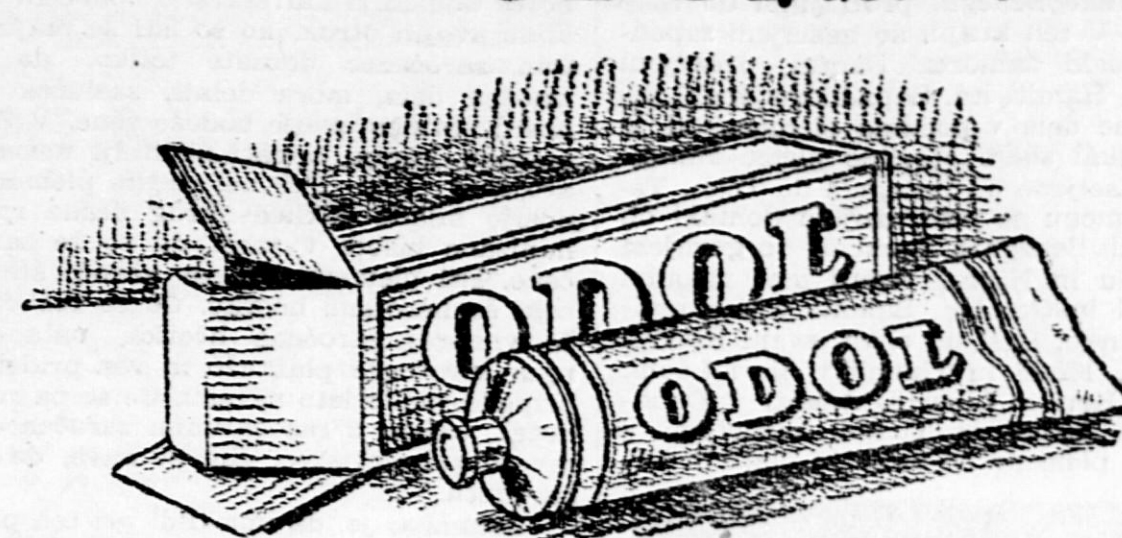
Podmladek rdečega križa na državni klasični gimnaziji je priredil v četrtek zvečer v Delavski zbornici pevske koncert, ki ga je vodil učitelj petja g. Luka Kramolc. Ker sem bil zaradi uvodnega govora za koncert »Trboveljskega mladinskega zbora« v naši radio-postaji nekaj časa zaposlen, sem v Delavski zbornici zamudil košček prvega dela koncerta. Povedali pa so mi, da so prvo in drugošolci, združeni v mladinski zbor, svojo nalogo prav lepo izvršili, celo tako lepo, da so morali zmed treh pesmi ponoviti kar dve. Slišel sem tudi dve pesmi okteta klasične gimnazije. Glede nazivanja »okteta« kratka pripomba. Kadar govorimo o duetu, tercetu, kvartetu itd., mislimo vedno na toliko število različnih, samostojnih glasov, bodisi pevskih ali instrumentalnih. Če tedaj pet ljudi, pet pevcev poje n. pr. štiriglasno pesem, to še ni kvintet, ampak le kvartet z enim podvojenim glasom. Osem pevcev, ki pojo štiriglasno pesem, imenujemo v glasbi dvojni kvartet. No, ta dvojni kvartet klasične gimnazije poznani z za svojega kratkega delovanja na zavodu in vem, da je izredno delaven ter ambiciozen. Ima za seboj že marsikatero preizkušnjo, prepeval je z lepim uspehom tudi med koroškimi Slovenci.

»Juhe, pojdemo v Škufč« in »Venček koroških narodnih« so zredno gladko vpeti mladi pevci izvajali prav ljubeznjivo in dobro pretehtano ter so vsi pravilno zaslužili navdušen aplavz do zadnjega kora napolnjenih dvorane.

Po kratkem odmoru je zaigral Uroš Prevorsek na violini Schubertovo »Uspavanje« in Dvořakovo »Humoresko«. Na klavirju ga je prav razumno in z umetniško poglavitnostjo spremljala konservatoristka Manica Mahkota. Tudi Uroša Prevorskega poznamo in uvažujemo iz številnih nastopov. Instrument mu poje odlično zlasti na razgibanih, patetično-dramatičnih mestih, n. pr. v srednjem delu Humoreske, gladko in čisto so zveneli flazoletni toni, z lahkoto premaguje zavija tehnične težave in se inteligentno poglavlja v duhovno vsebo na podanih skladih. V vsakem oziru je Prevorsek res prav nadebudni bodoči violinski virtuoz.

K sklepu je zapel mešan zbor klasične gimnazije štri glasbeno prav srečno izbrano in prav lahko umljivo pesmi: Devovo »Barčica je spavana« Gostinčarjev domorodni zbor »Neka živi Jugoslavija«, moji prireditev koroške narodne »Da b' biva lipe ura« in Kimovčovo živahno in korajžno »Gorenjsko narodno korakovanje«. Tudi moral zbor ponoviti. Mešan zbor klasične gimnazije je res prav zelo mešan, kakor morajo pač biti mešani taki zbori. Našel sem teh mladih pevcev 76, če se nisem za katerega učitel. iz vseh razredov so, od pr-

Pred nadležnim obarvanjem zob Vas obvaruje ODOL, zobna pasta.

ODOL zobna pasta ima veliko čistilno moč zaradi svojih obilnih koloidnih sestavin. Zobovje očisti temeljito ter odpravi vsak neprijeten vonj, vsa barvila in vso nesnago.

vega do zadnjega. Sopran in alt pojo deklace in dečki, zlasti alt je krepak in sočen, kar sicer jemlje visokim glasovom uravnoveščenost, ki pa prav nč ne škodi. Tenorji so nekam zračni, a prijetno zveneči, basi, ali bolje: baritonji samoavestni, svede vsled svoje mladosti ne objemisti, no, tudi nizavim dokaj kos izvajanju moram pritrjevati. Ugajala mi je svežost izraza, izgovarjanje besedila je bilo skoroda vzorno, disciplina zbora je prav dobra.

Učitelj petja, g. Luka Kramolc, je postavil na oder zbor v pihih štirih, petih mesecih, se zamogel ukvarjati z njim le po eno, morda dve uri tedensko, in je sploh čudež, da je dosegel tako časten uspeh. Ko bo imel zbor deli časa v rokah, bo gotovo še točnejše izdelal dinamično plat kompozicij, ki jih bo tudi lahko rigoroznejše izdelal zlasti po tekstovni vsebini. Morda teksti nekaterih podan h pesmi zaradi erotične, četudi nedolžne vsebine niso školskim zborom takega sestava prav zelo primerni. Zbora težko se je tej stvari ogniti, zlasti ako nima dovolj gradiva na zbiru.

V splošnem je g. Kramolc z uspehom svojega pevskega dela, ki ga je izvršil v tako kratkem času in za široko glasbeno udeleževanje v ne ba idealnih razmerah, po vsi pravici lahko zadovoljen in ravno tako njegovi pevci ter zavod, na katerem deluje.

Iz Metlike

— Napredovanja. Učitelj g. Franc Span v Draščih je napredoval iz 8. v 7. položajno skupino. Podpredsednik finančne kontrole v Metliki g. Ankon Adolf je bil imenovan za preglednika, za podpreglednika pa pomožni podpreglednik g. Rajar Jožef. Čestitamo.

— Zborovanje JUU sreskega društva za sreza Črnomelj-Metliko se je vršilo danes v Metliki Dnevni red: zapisnik zadnjega zborovanja, dopisi, predavanje sreskega kmetijskega referenta in slučajnosti. Pri vseh zborovanjih naših učiteljskih društev v zadnjem času zapažamo veliko zanimanje za kmetijsko prosvetno delo, kakor tudi sodelovanje s sreskimi kmetijskimi referenti, kar je zlasti razveseljevalo, ker nam je to prvi vestnik boljših gospodarskih časov in ker ravno od učiteljev lahko pričakujemo največ pomoči v tem važnem delu.

— Nalezljivih bolezni smo imeli v zadnjem času več in sicer 1 primer tifusnega obolenja, 3 škrlatinke, 10 ošpic, 1 šen in 9 grip, vendar pa brez nevarnih posledic. Večina primerov se je pojavila izven mesta v posameznih vaseh našega sresa.

— Emigrantsko društvo »Krnč Črnomelj-Metlika je nedavno uprizorilo »Za našo grudo« v Semiču, Gradcu in Črnomlju. Obilna udeležba povsod je pokazala, da naši ljudje razumejo težnje naših bratov onkraj meja v Semiču je g. Bukovec brezplačno odstopil dvorano. Sokol pa brezplačno posodil kulise, enako je v Gradcu g. Mazele dal na razpolago prostore. Sokol pa kulise, dočim je Sokolsko društvo v Črnomlju odstopilo svojo dvorano v Sokolskem domu pod režijsko ceno. »Krnč« je vsem za to dobroto hvaležen in upa, da jim bodo vsi tudi v bodoče tako naklonjeni.

Z Jesenic

— Gradbena sezona letos ne obeta bit tako živahna kot zadnja leta. Vzrokov je več, prvič ni denarja, drugič se delavstvo ne smatra sigurnega v svoji eksistenci, tretjič je stanovanj in obrtnih lokalov skoraj dosti za enkrat. Kljub vsem tem pojavom pa se bo vendarle nekaj gradilo. V sredini mesta bo gradil veliko in moderno dvonadstropno hišo mestni župan g. mr. phr. Zebkar, poleg nove carinarice tik pred Trsanovo žago pa dvonadstropno hišo g. Franc Pavlin. Bišo Hauptmannovo hišo bo odpravil lastnik g. Janko Novak dvignil za eno nadstropje, v katerem si namravla urediti moderno opremljeno kavarno. S tem impozantnimi stavbami bo središče mesta na svoji zunanosti precej pridobilo, in če bo slo tako naprej, bomo kmalu imeli ob glavnih cestah namestu starih in nizkih stavb lepe trgovske hiše.

— Preobilica kovanege denarja. Zadnje čase prejenajo ruksušna podjetja in razni uradi po pošti take množine kovanege denarja kot še nikoli. Novčanice po 10 Din so skoraj docela izginile iz prometa, a tudi nametu stotakov prejemajo uradi vednooma le kovani denar. Podjetja, ki plačujejo visoke vsote za razne dobave, delavske in nametneške plače ter socialne ustanove, morajo to plačevati v veliki meri s kovanim denarjem, ki ga je včasih toliko, da ga en možki ne more nesti.

— Na nove odrajeno stajališče za konje. Dolej je bila ob tržnih dneh pri nas navada, da so kmetije, ko so pripeljali sadije in poljske prideleke na trg, prevzivali konje vzdolž cele Prešernove ceste, kar je povzročalo veliko nesnago in smrad. Temu

se je poleg drugih faktorjev uprila tudi direkcija državnih železnic, ki je pustila svoj prazen prostor na levi strani ceste, k ga je občina sedaj uredila kot stajališče za konje ob tržnih dneh.

— Zelo zanimivo predavanje o razmerju sokolstva do vere se je vršilo v sredo zvečer v Sok. domu ob izredno veliki udeležbi poslušalcev, med katerimi je bilo precej staršev sok. naraščaja in dece. Predaval je župni prosvetar br. Jaka Špicar iz Radovljice o tej zelo aktualni temi, katero je v poudrugornem govoru temeljito obdelal. Predavatelj je citiral posamezne odlomke iz sv. pisma ter poudarjal, da sokolstvo ni bilo nikdar proti veri, pač pa je dokazal, da so vero izrabljali cerkveni poglavarji za svojo posvetno oblast namestu, da bi oznanjevali Kristusov nauk »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe« in delali za mirno in bratsko sožitje med ljudmi. Tako zanimivega in poučnega predavanja, ki sioni na zgodovinskih podatkih, na Jesenican že dolgo nismo slišali in bi bilo potrebno, da bi bilo objavljeno v celoti. Starešina dr. Obersnel se je predavatelju iskreno zahvalil za izbrano predavanje z željo, da bi prišel večkrat med nas, poslušalci pa so ga nagradili z dolgotrajnim plioskanjem.

— Kaj vse prodajajo ljudje. V soboto so prišli jeseniški orožniki Štefno Jožef Leščanec pristojno v občino Vivodino srez Jastrebarsko, ki je prodajala po naših krajih brez obrtnega dovoljenja, razna lepota, irigatorje, zdravila in slične stvari, ki spadajo pod farmakopejo. Predana je bila sodišču v Radovljici, na kar bo odpravljeno v njeno domovinsko občino.

Iz Krškega

— Koncert krških glavčkov smemo imenovati mladinski koncert, ki ga je v soboto in nedeljo priredilo Sokolsko društvo v svoji dvorani, ki je bila obkrajat docela napolnjena. Nedvomno je pripisati vso zaslug za uspel koncert s. Vlastimil Levstikov, ki je na oder postavila 75 ml. močan otroški zbor z zelo bogatim pevskim sporedom. Že po prvi pesmi si je zbor osvojil vsa srca številnih poslušalcev, kajti izvajanje je bilo tako precizno, da smo se čudili mladini in njeni učiteljici s. Levstikovi. Brez skrbi bi ta zbor lahko uspešno nastopal v vseh večjih koncertnih dvoranah in bi bilo resnično škoda, ako bi se to v bližnji bodočnosti ne zgodilo. K uspehu s Levstikovi iskreno čestitamo! K lepemu uspehu so v odlični meri pripomogle še solo točke violinista g. Krizmanca, duet ss. Levstikove in Joštove in sestet najboljših pevki in pevcev ss. Joštove, Janove in Levstikove ter br. Levstika, Vanica in Zrimška. Vse koncertne točke je s fineso spremljala pri klavirju vrh odlično s. Čerjakova, ki je zapustila zaradi svoje umetniške podane spremljave in ublažene skromnosti prav posebno ugoden vtis. Da je za koncert vladalo posebno zanimanje, je pokazal silalen obisk.

— Naraščajaka prireditve. To soboto ob 20. in v nedeljo, 9. t. m. ob 16. priredi naraščaj Sokola v Krškem telovadno akademijo spojeno z mladinsko veseloigro v 3. dejanjih »Kraji Brkolinc. Posebnost to pot bo, da bodo v mladinski igri nastopili poleg naraščaja in dece tudi člani in članice, kar bo dalo mladinski igri poseben izraz. Rajalne nastope spremljane s potjem in orkestrom sta sestavila s. Antčeva in dejana br. Rak Vabimo vse meščane in okolice, da s številnim obiskom omogočijo našemu naraščaju udeležbo na polkrajnskem zletu v Ljubljani, v kar je čisti dobiček namenjen.

Tenis na Iliriji

Osem igralci SK Ilirije ob Gosposvetaki cesti je pripravljenih že od 1. aprila in najzgodnejši se že pridno vežbajo vsak dan. Ilirija je letos preosnovala sekcijo v upravo ten. Igršči, ki jo tvori g. ppk. Masek, Kunstelj, arh. Schell in Rajko Kos. Letos je izvedba igrava obširno reklamano akcijo. Po vseh izlozbah so lične tablice, ki vabijo, v par dneh pa izide tudi teniška propagandna brošurica, ki jo prejmejo vsi igralci, bo pa tudi razposilana na razne kraje.

Prijave, ki še vrše dnevno od pol 14. do pol 15. in od 18. do 19. v kavarni »Evrop« dokazujejo, da bo letos število igralcev na Iliriji znatno napredovalo, posebno še, ker se bo imel vsak novinec ali onl, ki slabo obvlada tenis, priliko naučiti in izpopolniti se, na razpolago bodo izvežnani igralci, ki bodo prevzeli trening. Uprava je tudi znatno križala pristojbine: samska pristojbina 250 Din, obitelj 2 osebi 450, 3 osebe ene obitelji pa 600 Din. Podrobne objave bodo različne iz brošurice.

Še nerojene deklice že neveste

Kako se sklepajo pri zapadnoafriških zamorcih zaroke in zakonske zveze

Pod zapadno Afriko razumemo obrežje od reke Senegal proti jugu do reke Kongo. V teh krajih so naseljeni zapadnosudanski zamorci, Bantui, priseljeni Arabci, Hamiti itd. Zapadnosudanski zamorci se dele v poedina plemena, ki je med njimi zlasti številno plemo Mandigov, naseljeno od Senegala do Togo. Temu plemenu se pridružujejo Soninki ob bregovih Senegala, Bambari ob gornjem Senegalu in Nigru, Volufi med rekama Senegal in Gambia, Balanti v portugalski Guineji, Susi na obali, zvanj Riviere du Sud, Medii in Timmii v Sieri Leoni, Vei in Krui v Liberiji, Ašanti v Daho- me ter Jarubi in Timmi, razdeljeni v manjša plemena na ozemlju Zlate in Su-

ženjske obale. V Kamerunu pa imamo plemena guinejskih zamorcev, tako Balie, Bamue, Tikare, Vute, Džambe itd. V zapadnoafriškem ozemlju, zlasti v Kamerunu živi tudi nekaj prtilikavcev.

V notranjosti zamorskega ozemlja nosijo moški in ženske nametu obleke samo okraske, obstoječe iz nekakšnega tetoviranja in pa okrog pasu nanizanih blestečih kamenčkov in kovinastih predmetov. Poleg te primitivne obleke nosijo tudi prave okraske na vratu, rokah, v nosu, ušesih itd. V nekaterih plemenih so priljubljene skakane ustnice in ušesa, pa tudi tetoviranje na obrazu. Zapadnoafriška plemena so z malimi izjemami trajno naseljena in stanujejo v okroglih, glinastih kočah s strehami v obliki stožca. Mnoge kočje so lepo okrašene, zgrajene v obliki trdnjave in dosega višino 10 m. Glavno delo teh plemen je poljedelstvo, živinoreja in lov. Vsa plemena se zelo dobro spoznajo na obdelovanje železa, na lončarstvo in rejo. V obdelavi kovin, zlasti brona, se odlikujejo nekatera plemena tako, kakor v obdelavi slonove kosti. Ašanti so izborni draguljarji.

Hrana zapadnoafriških plemen so poljski pridelki in meso divjadi. V prejšnjih časih je bilo med njimi zelo razširjeno ljudstvo, pri nekaterih plemenih tako, da so prodajali otroke in delavne stare ljudi drugim družinam,

ki so jih najprej nekaj časa dobro hranili, potem pa pojedli. Zdaj je ljudstvo že zelo redko. Po veri so ta plemena večinoma mohamedanska, ohranili se je pa tudi prvotni kult, ki se spaja z novo vero. Precej je razširjeno med njimi tudi krščanstvo. Od prvotnega kulta se je mnogo ohranilo tako v islamu, kakor tudi v krščanstvu, in bogov plemenom nikoli ne primanjkuje. Tudi vraže in čarovništvo je med njimi zelo razširjeno. Skoraj vsa plemena imajo tajna versko-politična društva.

Življenjski cilj vsakega moškega je ustanoviti si rodbino. Le izjemoma ostanejo nekateri moški samci, pa še tem se drugi posmehujejo. Često zaroke in po-

roče otroke že v zgodnji mladosti. Navadno se domenijo kar starši o bodočem zakonu svojih otrok, ko so isti še majhni. Čim zarocenec doraste toliko, da je zmožen dela, mora delati, zaslužek pa nositi staršem svoje bodoče žene. V Kamerunu kupijo bogati roditelji nevesto svojemu sinu. Pri nekaterih plemenih nosijo mlade deklice okrog desne roke nanizane bisere v znak, da so že zarocene. Pri plemenu Everov zaroke starši celo še nerojene hčerke. Če se res rodi že vnaprej zaročena hčerka, ustanovi njen zarocenec plantazo in ves pridelek pripade vsako leto nevesti. Če se pa rodi deček, sklene z razočaranim zarocencom zvesto prijateljstvo, čim se zave, da je na svetu.

Zanimivo je, da ima tudi pri teh pranih zarokah odločilno besedo glede svojega bodočega moža dekle. Pri nekaterih plemenih se sklepajo zaroke pozneje, in sicer ko je deklica stara osem let, čisto se pa sklepajo tudi zakoni, čeprav ostane mlada žena pri svojih starših in odide k možu, ko spolno dozori. Le pri redkih plemenih se sklepajo zakoni šele po spolni dozorelosti. Če fant nima že vnaprej izbrane neveste, si jo poišče sam, toda govoriti noče z njo, dokler ne zve, kakšno je njeno vedenje. Zaroko opravijo v tem primeru njegovi prijatelji ali pa posebni posredovalci. Posredovalci prinese v dom dekličinih staršev darila, razne sadeže, alkoholne pijače, tobak, meso in drugo. Starši govorijo v začetku o drugih rečeh in šele čez nekaj časa pridejo z barvo na dan.

Pri plemenu Mendijev zasnuje fant dekleta tako, da pravi, čim jo zagleda: »Zagledal sem krasen dragulj v tvojem domu in rad bi ga odnesel. Evo ti zanj daril.« Če deklica darila sprejme, pridejo starši in snubač prinese nova darila. Čisto se sklene zaroka pred pričami. Pri plemenu Bambarov dobi doto nevesta, pri drugih plemenih si pa mora fant ženo kupiti. Cene so različne, gibljejo se od nekaj frankov do težkih tisočakov, seveda v blagu in primitivnih menjalnih sredstvih. Po zaroki ostane nevesta navadno pri svojih starših do poroke, pri nekaterih plemenih pa lahko ženini in nevesta že živita skupaj na nevestinem domu kot mož in žena.

Na ozemlju Zlate obale odide deklica, ki ni vnaprej zaročena, pa spolno dozori, k vodi, kjer jo prijateljice umijejo, potem pa dobi na povratku domov na roko znamenje zrelosti, obstoječe iz belega, črnega in žoltega bisera. Prijateljice hodijo potem z njo po naselbinah v znak, da se hoče omožiti in da naj se javijo fantje, ki bi bili pripravljeni vzeti jo. Večina takih deklet ne čaka dolgo, kajti pri zapadnoafriških plemenih je razširjena poligamija, ki pomeni obenem bogastvo in delovno silo. Skoro vsako dekle se omoži, stare device so mnogo redkejši pojav, kakor pri nas.

Spanje odraslih in otrok

Zdravniki so začeli znova naglašati, da lahko smatramo utrujenost za nekakšen strup, ki hitro prodira v naše telo in da je spanje v mnogih primerih, zlasti pri živčno bolnih ljudeh, važnejše od svežega zraka. Zlasti je pa treba paziti na to, da nam spanje ne moti ropot ali kaj drugega. O važnosti spanja za otroke je že opetovano razpravljala znana otroška zdravica v Parizu dr. Hondrejeva, ki pravi, da obvaruje zadostno spanje otroka v zgodnji mladosti mnogih bolezni. Dolgost spanja je različna in se ravna po starosti človeka. Otroci pa morajo brezpogojno dolgo spati in še posebno važno je, da spe v sobah, kjer je dovolj zraka in kolikor mogoče tema. Otroci od 1 do 5 let morajo spati 12 ur, otroci od 7—9 let 11 ur, in šele s 13 leti jim zadostuje 9—10 ur spanja.

Kar se tiče odraslih, je čisto napačno mnenje, da jim zadostuje 6—7 ur spanja. So ljudje, ki jim niti 10 ur spanja ne zadostuje, ker se počutijo slabo, če spe manj. Pri tem pa odloča tudi telesna konstitucija vsakega posameznika. Slabo-krvni ljudje, ki delajo čez dan v zatohlih, slabo prezračenih prostorih, potrebujejo več spanja kot ljudje, ki goje sport ali pa delajo na svežem zraku.

Mati utopila svojo hčerko

V rodbini inženjerja Škodovih zavodov Jaroslava Otahala v Plzni se je odigrala v ponedeljek pretresljiva tragedija. Inženjerjeva soproga, 23 letna Ana Otahalova, je napotila po moževem odhodu in v odsotnosti služkinje kad v kopalko s toplo vodo, kamor je potisnila svojo 2½ letno staro hčerko Vilmo in ji zamahnila z robcem usta, potem jo je pa držala tako dolgo z glavo pod vodo, da se je zadušila. Mrtvo hčerko je pustila v vodi, se slekla in zlekla tudi sama v kad, da bi se utopila. Kmalu si je pa premislila, vrnila se je v kuhinjo ter si s kuhinjskim nožem prerežala žile na vratu in v zapustju.

Ta čas se je vrnila služkinja, ki ji je Otahalova povedala, da je hčerko utopila in jo pozvala, naj odide z doma. Prestrašena služkinja je hitela po inženjerja, ki je poklical zdravnika. V odsotnosti služkinje je inženjerjeva žena odrpala v kuhinji plinovod, si vtaknila cevko v usta in se hotela zastrupiti. Samomor

bi se ji bil tudi posrečil, da ni prišel pregledati mož z zdravnikom. Hčerka je bila seveda že mrtva. Zdravnik je ugotovil, da jo je mati utopila v hipni duševni zmedenosti. Nesrečno ženo so prepeljali na opazovalnico. Policijskim organom je pa izjavila, da je hotela s hčerko vred umreti, ker ima raka v želodcu in se je bala, da bi otroček ne dobil mamehe.

Novi japonski poslanik v Berlinu

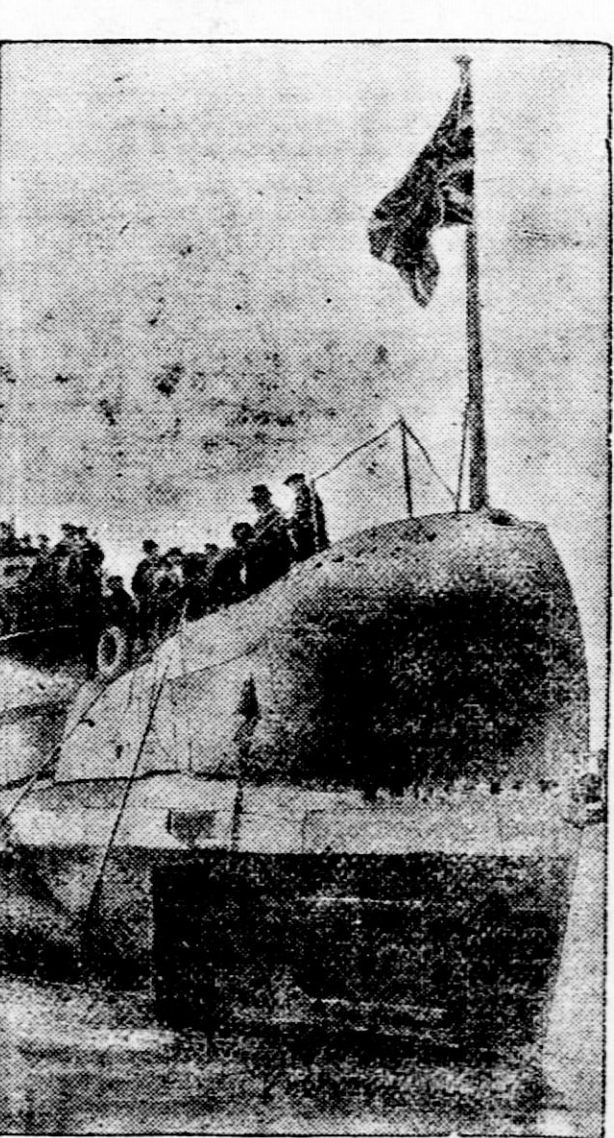
Za novega japonskega poslanika v Berlinu je bil imenovan minister Matsuzo Nagai (levo), na desni pa stoji prejšnji japonski poslanik Solf

Igralnica v Andori

Najstarejša republika na svetu Andora je dovolila te dni po zgledu monaške kneževine ustanoviti igralnico, kar naj bi prineslo ne samo lepe denarce, temveč tudi druge koristne stvari, kakor nova poslopja, policijo itd. Koncesijo je dobila neka španska finančna skupina, ki bo plačala za njo toliko, da si prebivalcem Andore dolgo ne bo treba beliti glav z davki. Dve leti je trajalo, predno se je andorski parlament odločil dati koncesijo za igralnico barcelonski finančni skupini na čelu s Pedrom Brionesom. Španski finančniki so se pa morali zavezati, da bodo v igralnici zaposleni samo andorski državljani, na drugi strani bo pa vsem andorskim državljanom vstop v igralnico prepovedan.

V novi igralnici se bodo igrale vse igre, zlasti pa ruleta. Koncesionarji so se morali tudi zavezati, da zgrade za goste igralnice primeren hotel ter preurede in olepšajo andorske javne nasade. Vzdrževati bodo morali tudi vse andorske ceste, državna blagajna pa dobi prvo leto okrog 40.000 Din, potem bodo pa obroki naraščali tako, da doseže osmi let dobro dva milijona. Andorska republika ima zdaj samo tri policije. V bodoče jih bo treba seveda več in stroške za pomnožitev policije bodo morali tudi nositi gospodje, ki so dobili koncesijo za igralnico.

Najnovejša angleška podmornica

Angleži so zgradili podmornico »Starfish«, ki ima motorje s 1550 HP, dva topova in šest cev za spuščanje torpedov. To je najmodernejša angleška podmornica.

Milijoni za najplodnejšo mater

Leta 1926 je umrl v Torontu kanadski milijarder Karel Milar, ki je zapustil vladni države Ontario blizu 20 milijonov z naravnim, najdobi vse to bogastvo kot nagrado mati, ki spravi v državi Ontario na svet v 10 letih po njegovi smrti največ otrok. Za prvi del milijonske zapuščine se poteguje zdaj v smehu določb milijarderjeve oporoke Italijanka Grazia Bagnotova, mati 21 otrok, ki se jih je 6 izmed njih rodilo po Milarjevi smrti, a mati pričakuje v kratkem še 22 otroka.

Edina konkurentka plodne Italijanke je Henrika Brownova iz Kanade, ki ima sicer 27 otrok in se jih je 6 izmed njih rodilo po letu 1926, toda v nasprot-

ju s svojo sredošnjo konkurentko zdaj ni neseča. Vlada države Ontario je poskušala lani izposlovati od sodišča, da bi proglasila milijarderjevo oporoko za neveljavno in da bi njegove milijone dobila domača univerza. Ta poskus je pa naletel na hud odpor javnosti, posebno med ženskim svetom, tako da je morala vlada popustiti. Bagnotova je prepričana, da spravi do leta 1936, ko poteče v oporoki določeni rok, na svet še 4 otroke in da bodo milijoni čudaškega bogataša prisojeni nji.

Vitkoviške železarne v stiski

O kritičnem položaju znanih vitkoviških železarn na Češkoslovaškem smo že poročali. Edina nada podjetja so bile dobave v Rusijo, toda ta nada se ni izpolnila in tako bodo železarne v Vit-

kovicah prisiljene odpustiti te dni 1300 delavcev. Sovjetska Rusija namreč ni preklicala svojih naročil v Nemčiji, temveč se pogaja celo o novih. Nemčija nudi Rusiji z jamstvom državne banke kredit do 48 mesecev. Pod takimi pogoji lahko prodaja svoje izdelke samo država, kjer so socialne razmere delavstva pod kritiko.

Vitkoviške železarne so prisiljene odpustiti toliko delavcev zato, ker gre prodaja izdelkov doma in v inozemstvu slabo. Nekateri delavci že zdaj delajo le nekaj dni v mesecu. Redukcije delavstva bi bile nujne že pozimi, pa podjetje iz socialnih ozirov ni seglo po njih, ker bi bili ostali odpušteni delavci doslovno na cesti. Še leta 1929 so izplačale vitkoviške železarne 20.000 delavcem 250 milijonov Kč. V prvem četrtletju tekočega leta so pa izplačale na mezdah samo 20 milijonov. To je najboljši dokaz, kako močno je obrat nazadoval.

Silaine uspehe

Vam bo prinesel oglaš v velikonočnem

Slovenskem Narodu

ker je to naš najbolj razširjen popoldanski dnevnik v mestu in na deželi.

Ne zamudite izredne prilike!

Naša oglasna tarifa je najnižja!

Trebanjske občinske zadeve

Proračun za l. 1933 in obračun za l. 1932 sprejeta. — Gospodarstvo občine trpi zaradi velikega primanjkljaja iz l. 1932

Trebnje, 7. aprila.

Včeraj popoldne se je sestaj po daljšem presledku zopet občinski odbor, ki je sprejel proračun za leto 1933. Sedi je predsedoval župan Josip Zupančič. Z letošnjim proračunom je občina poskrbela za proračunsko kritje vseh zakonitih obveznosti, opustila pa je vse, kar ni neobhodno potrebno. Osebnih izdatkov znašajo 16.800 Din, stvarni izdatki uprave pa 4650 Din. Osebnih in imovinskih varnost znaša 4000 Din, od česar odpade kot prispevek gasilnim društvom 3000 Din. Izdatki za narodno šolstvo znašajo 62.930 Din in sicer šoli v Trebnju 30.584 Din, šoli Nemška vas 25.558 Din, šoli Račje selo 3355 Din, šoli Čatež 986 Din in šoli na Mirni 69 Din. Izdatki za šolstvo preobremenjujejo občino in je izražena ponovna želja, da postavke za stanoarino, kurivo učitelstvu ter hoteleške nagrade plačuje država, dočim naj bi bila poročena občina skrbela za stvarne šolske potrebe. Finančne obveznosti občine predstavljajo svoto 132.550 Din. Samo za obresti bo morala občina plačati letošnje leto 111.350 Din, 21.200 Din pa za obveznosti iz prejšnjih let. Za pokritje primanjkljaja iz leta 1932. Za javne naprave je določen znesek 7300 Din. Občina se je s oziranjem na ljudsko delo omejila le na najnižji znesek. Postavka za kmetijstvo 2250 Din, za pospeševanje kmetijskega predstavlja upravni stroški podpora našemu kmetijstvu. Za narodno zdravstvo, socialno skrbstvo in pospeševanje tujkega prometa je določen znesek 5750 Din. S tem zneskom mora občina skrbeti za občinske ubožce, za cepivo dece in šoloobveznih otrok, 500 Din pa je določen kot podpore za tujkoprometno razstavo Trebnjega na razstavi Dolenjske gosposode v Ljubljani. Občinsko gospodarstvo potrebuje 11.350 Din. Tu so predvideni davčnine in pa vzdrževanje novega uradnega poslopja. Ostali izdatki so predvideni z zneskom 15.213. Ta postavka predstavlja stroške za vojaške zadeve, merokazni urad, razne nepričakovane izdatke, pogodbenne stroške in zavarovalno uradnih poslopij. Vsi izdatki znašajo 260.190 Din napram 288.837 Din letnih izdatkov.

Za pokritje teh izdatkov predvideva postavka trošarin znesek 48.350 Din. Takse po uredbi o pobiranju občinskih taks zna-

šajo 4650 Din. Dohodki iz občinske imovine so proračunani na 61.400 Din, doklade na drž. neposredne davke pa bodo prinesle 123.179 Din. S temi davčninami je proračun uravnotežen in predstavlja tako sestavljen proračun omejitve vseh potreb do skrajnosti. Občinski odbor je proračun sprejel soglasno.

Poročilo računskih revizorjev je podal odbornik g. Šringer Alojzij, ki je poročal, da je imela občina v preteklem letu 345.761 Din dohodkov, 358.761 Din stroškov. Prebitek 1000 Din je prenešen v letošnje proračunsko leto. Poročevalce poročajo, da so vse računске knjige pregledane, in da je občinska uprava poslovala brezhibno in vestno. Pregledovalec računov nadziral usotavlja, da je občina utrpela veliki primanjkljaj z uvedbo novega trošarinskega zakona in na davčninah. Primanjkljaj po proračunu znaša 87.771 in je bilo občinsko gospodarstvo skrajno oteženo in ogroženo. Predvsem so se nepopravljive postavke za šolstvo, katerega dolguje občina 31.060 dinarjev.

V domovinsko vzevo je bil sprejet Grandt Jožef iz Čemš pri Mirni peči, ki biva že nad 10 let neposredno v občini Trebnje. Na prošnjo županstva Dobričarja je bil sprejet v domovinstvo Prosen Janez iz Dočje vasi z družino, ker je dokazano da živi že nad 10 let v občini. Na zahtevo nadrejenih oblasti je morala občina mitati vsim uradom nastanjenim v novem uradnem poslopiju nadomestila za 10 odstotkov. V nadaljnjem je občinski odbor sklepal o preskrbi ubožcev. Večji del ubogih prejema mesečne podpore, drugi so pa v oskrbi pri privatnih strankah za katere plačuje občina vzdrževalno. Sklene se popraviti most v Benedičji, ker razpada. Za oglednika živine na Dol. Pomikvah je imenovan Fran Krevis. V gradbeni odbor za gradnjo ceste Pomikve-Dečja vas so izvoljeni poleg župana odborniki Pavlin Dolfo, Čeh Josip, Mikš Josip, Račar Alojzij in Kolenc Franc. V odbor za statistiko o preselevanju prebivalstva so pa izvoljeni Alojzij Špringer, Josip Udovč, Martin Novak in Josip Mikš. Odbor sklone nabaviti novo občinsko desko za nabijanje razglasov, ki bo izvešana v veči občini. Ker je bil dnevni red izčrpan je župan ob 19. zaključil sejo.

Likovč in Korencanova; 21.30: Koncert salonskega kvinteta; 22.30: Čas, poročila, salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Iz Kočevja

— Naš rojak g. prof. dr. Hans Ganslmayer iz Kočevja, točasnno direktor Seruminstituta Predovič d. d., Zagreb, je bil od španske vlade povabljen na konferenco v Madrid. Predaval bo o novem načinu cepjenja proti svinjski rdečici. V Španiji sme ostati kake štiri tedne. Pred kratkim je na željo bolgarske vlade delal poiskusne cepitve v Sofiji in Plovdivu. Dr. Hans Ganslmayer je bil v Turčiji eden izmed 10ih najboljših vladnih specialistov v bakteriologiji in serologiji.

— Skropljenje cest. Po glavnih cestah se dvigajo oblaki prahu za vsakim drvečim vozilom. Skropilni avto mestne občine je počival vsi zimo in v Rinži je tudi dovolj vode, da bi se vsaj najbolj prometne ceste poskropile.

— Zvočni kino »Trste« bo danes in v nedeljo predvajal dolgo pričakovani film »Kon-gres pleše« z Lilian Harwey.

V šoli.

— Cesar Franc Jožef je rad pravil, da nima časa za utrujenost. — Pionir Janezek, ki sem rekel.

Janezek: — Cesar so dejali, da so utrujeni in da nimajo časa.

Radioprogram

Nedelja, 9. aprila.

7.45: Vloga kmetijstva v našem narodnem gospodarstvu (dipl. agr. Jamnik); 8.15: Gimnastika (Dobovšek); 8.45: Poročila; 9: Božja postava (dr. Tominec); 9.30: Šah (Pleničar); 10: Zdravilna zelišča dravске banovine, II. del (Grom); 10.30: Bolezni, ki nastanejo po različni krmi (veterinar De Gleria); 11: Koncert pevskega kvarteta »Završane«; 12: Čas, plošče; 15.15: O do-broti (Lebarjeva); 15.15: Venček slovenskih pesmi, poje pevski zbor društva »Tabor«; 16.30: Ljudska igra: Drama »Cast« (pevsko društvo »Zvezda« iz Most); 17.30: Plošče; 20: X. glasbeni večer: Gregor Rihar (predava prof. Tomc, zborovske točke poje pevski zbor škofijske gimnazije v St. Vidu nad Ljubljano; 21.15: Mozart: Dva dueta za violino in violo, izvajata člana godbe 40. p. p. (Ivanov in Malinovič); 22: Čas, poročila in napoved programa za naslednji dan; 22.15: Čajkovskij: VI. simfonija (na ploščah).

Ponedeljek, 10. aprila.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Esperanto (Kozlevčar); 19: Srbohrvaščina (dr. M. Rupel); 19.30: Zdravstvena ura; 20: Prenos iz Zagreba; 22: Čas, poročila, plošče; 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 11. aprila.

11.15: Soliska ura, velikončna oddaja, Licejska osnovna šola; 12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Nemščina, poučuje prof. Grafenauer; 19: Delmacija (Marjanovič); 19.30: Junaki današnjega časa: Rosita Forbes v osrčju Habske pušave (Kunaver); 20: Glasbeno predavanje (Koporec); 20.30: Pevska solistična ura, resni spevi, pojeta

Natvečje senzacije za Ljubljano

prinese Elitni kino Maticea

za Veliko noč!

POJE V VELEFILMU DON QUICHOTTE

Besedo imajo naši čitatelji

Rateče - Planica in tujski promet

Rateče - Planica je postalo zadnja leta naše najprijaznejše zimsko letovišče. Še pred leti je bil ta biser naše lepote Gorenjske poznalo le malo ljudi, odkrili so jo prav za prav smučarji, ki zdaj kar trumoma prihajajo v ta idilični kotiček Gorenjske vso zimo, zlasti pa ob nedeljah prav gotovo je, da je ta kraj s smučarskim sportom mnogo pridobil in da se Rateče - Planica baš zaradi smučarstva razvija.

Vsakdo izmed nas se veseli naše Gorenjske prav tako ga raduje razvoj vasi Rateče - Planica. Le eno greni to veselje: nerazumevanje Ratečanov za tujski promet, njegovo pospeševanje in povzdigo. S tem mislimo namreč nekoliko ozkoaršno stališče Ratečanov glede napredka njihovega kraja, na drugi strani pa deloma nerazumljivo postopanje z letoviščarji in tuji kakor tudi z ljudmi, ki hočejo Planico pomagati k procvitu. Omenimo naj v prvi vrsti trud rateškega župnika, duhovnega svetnika Lavtžarja, ki se je moral zelo boriti, da je prepričal vaščane o važnosti lastne postaje. Baje je celo sam pripravil les za priprosto postajo, a so mu ga nasprotniki požgali in odnesli. Toda župnik ni klonil in deloval je toliko časa, da so Rateče res dobile svojo lepo postajo.

Nato je agilni Smučarski klub Ljubljana v Tamarju pod Jalovcem vzel v najem bivšo sirarno in jo preuredil v turistiško in smučarsko zavetišče. To je bilo zopet v korist tujemsku prometu, naravnost ogromno so pa pridobile Rateče - Planica, ko je SK Ilirija zgradila svoj ponosni dom. Ze pri nakupu stavbišča so imeli funkcionarji SK Ilirije precejšnje težave, saj so ga baje morali plačati po ceni, ki je primerna za svet v okolici Ljubljane. Nekateri Ratečani so bili zgradbi doma celo nasprotni v pripravi, da jim bo samo škodovala. Toda zgodilo se je baš nasprotno, iz statistike tujkega prometa je razviden velik porast prometa po zgradbi ilirijanskega doma. Tujski promet je tako naraščal, da stara postaja ni več zadoščala prometu in so morali zgraditi novo postajo. Prav gotovo je, da so Rateče danes odvisne in da žive le od tujkega prometa. Če ta pade, bodo padle tudi Rateče.

Z naraščajočim tujiskim prometom so se pa Ratečani nekako prevzeli in skoraj se vsiljuje človeku trda beseda glede izkoriščenja tujcev. Ze med gradnjo ilirijanskega doma so nekateri posestniki iz Rateč delali silne težave in stavili včasih naravnost nesprejemljive pogoje. Edino posredovanje g.

sreskega načelnika, ki se je zavedal velikih koristi smučarskega doma za tujski promet v Ratečah, se je zavihtel, da je bil dom dograjen. Glede doma pa bi omenili, da res nudi ves komfort, ki je mogoče in da sliče na sploh ne najdemo nikjer v naših planinah, vendar se mi zdi, da so visoke cene hrani v domu nekoliko pretirane. Saj je res, da je kuhinja izvrstna, toda to še ni vzrok, da bi morale biti cene neprimerno višje kot na vasi. Vem sicer, da ima oskrbnik g. Bitenc precejšnjo režijo, toda mnenja sem, da so cene hrani deloma res pretirane in želim, da SK Ilirija v tem pogledu z g. Bitencem napravi aranžma, da bodo zadovoljni smučarji in da tudi ne bo prikrajšan on. Visoke cene odganjajo tujce, izogibali se bodo pa doma tudi domačini. Glede doma bi si še želel, da bi bilo zračenje skupnega težišča nekoliko boljše urejeno. — Smuk v boljše razmere!

R.-r.

Na naslov mestnega magistrata

Ponedeljski »Slov. Narod« piše, da se komedijanti (ljubljanški »Prater«) premikajo iz kraja v kraj, češ, da je taka ropotija povsod napoti. Če bi pa na magistratu malo pomislili, da je taka in slična »ropotija« preprostemu ljudstvu edina cenena zabava pod milim nebom ob nedeljah in praznikih, bi pa menda vendar malo drugače postopali. Ti preprosti ljudje, utrjeni od celotenskega dela, vendar nimajo zmisla in denarja za razne izlete, ne hodijo na planine in nimajo lova. Ali naj tistih par prostih ur, ki so jim vsaj ob nedeljah in praznikih na razpolago, presedijo v zatohlih krčmah? Ali jim niti tistih par uric res nedolžnega veselja in zabave v prosti naravi ne privošči? Ali vas nobeno nedeljsko popoldne še ni zaneslo tja v Tivoli, da bi videli koliko ljudstva najde tam svojo menda edino zabavo vsaj enkrat na teden?

Čuje se da namerava magistrat dovoliti nekemu društvu sportno igrišče poleg vele-sejma, kamor pa res že radi hurenjskega hrusta (ki je malo večji, kot ga pa povzroča »Prater«) ki pri vsaki tekmi nastane, ne spada v miren park. Zleti bi bilo, da bi se na magistratu ozirali tudi malo na preproste ljudi in ne samo na ono gospodo, ki ji je vsak pesek predebel in ki ne prenese najmanjšega suma. Tej gospodi pogrnite perzijske preproge do šišenskega vrha, kjer bo našla popoln mir. To je eno, na kar smo hoteli opozoriti

naš magistrat. Drugo je pa glavna promena cesta v Tivoliju odnosno tudi stranska sprehajališča, kjer mesto sicer v splošnem dobro skrbi, da imajo ljudje na razpolago klopi, vendar bi pa želeli, da bi bilo vsaj ob glavnem sprehajališču več klopi, ker jih posebno ob lepih solčnih dnevih primanjkuje. Sprehajalci bi bili zelo hvaležni mestni občini, če bi se jim ta želja izpolnila. Matero, ki hodijo v Tivoli na izprehod z otročki, pa letos zelo pogrešajo peska, da bi se otroci z njim igrali, kakor so se druga leta. V levem stranskem delu tivolskih nasadov takoj za železniško progo je bil druga leta kup peska, ki so ga bili otroci zelo veseli. Letos peska ni nikjer in bi bile matere z otročki tudi zelo hvaležne mestni občini, če bi ga dala nekaj pripeljati. Saj to vendar ni združeno s tako velikimi stroški, da bi bila mestna blagajna prehodu prizadeta. Prosimo torej. Meščani.

Zaposlimo domače godbenike

V Inomosti je hotel koncertirati slavni češki virtuos Prihoda, ki je tudi nam ljubljancem znan. Toda narodni socialisti so mu zabranili koncert, češ da ga bodo z demonstracijami motili, ako bo sviral. Kot vzrok navajajo dejstvo, da je domačih godbenikov zadosti brezposelnih, zato ne sme tujec tem odjedati kruha! Nam morajo biti ti narodni socialisti v danem primeru zgled, pri nas mirno trpimo, da se tuje šopirijo in odjedajo zaslužek domačim godbenikom, ki nam jih je Glasbena Matica dala dovolj na razpolago v vseh teh letih, a nihče se ne zganja! Le pogledjmo malo v naša letovišča! V večini naših domačih letovišč tujci muzicirajo, v nekaterih imenitnih hotelih so vsako sezono le tuji muziki Avstrije, Nemci ali pa celo Madžari, domači godbeniki morajo pa trpeti čisto največje pomanjkanje. In lepe tisočake poneso ti ljudje seboj iz naših krajev, dočim domači orkestri ne pridejo do veljavne. Pravijo, da niso versitklasični — pa le poskusimo, bomo videli, da dosega marsikateri orkester kakega Herseta, ki nam je širo domovine znan polom radia kot drugovrstna godba!

Gospod prednik, treba bo posnemati one socialce iz Inomosti — pa bo odpomoč! Z vdanimi pozdravi

Domači godbeniki.

Nedeljski počitek mesarjev

Ljubljanska mesarska zadruga se je zadnjič na svojem običnem zboru gotovo prenegala, ko je sklenila, da se nedeljski počitek podaljša še na ves mesec april. Običnost gotovo tudi mesarjem privošči vesele nedelje, kuharice bi pa po dolgi zimi vendar že rade tudi ob nedeljah imele sveže meso. April je že precej toplel, še bolj pa je nevarno, če je deževen in vlažen, ko se meso čez noč pokvari, a vsaj ob nedeljah si človek rad privošči kosček dobrega mesa, saj je vedno več takih, ki mesa ne okusijo ves teden. Gospodinjje se zaneso na pamet mesarjev — saj jim ob vsaki priliki kažejo svojo prebrisanost, da morajo sami uvideti, da bi bil nedeljski počitek velja le za mesto Ljubljano, ne pa za okolico, pa bi se gotovo zgodilo, da bi n. pr. gospodinjje iz Spodnje šiške hodile ob nedeljah po meso v Zgornjo šiško, namestu da bi kuhale slabo, še v soboto pri domačih mesarjih kuhano meso. Tako bi bilo tudi v Udmatu, saj je v Mostah mesa dovolj, a tudi na Viču in v Rudniku niso brez mesarjev, ki so ta prenegani sklep svojih mestnih tovarišev gotovo z navdušenjem pozdravili. Gospodinjje in kuharice so pa ob nedeljah prav kosatno obloščene, da tudi velik kos mesa pred mitnico izginje in ga ne opazi niti bistro oko trošarin-skih uslužbenecov. V mestu bi jedli ob nedeljah zaradi prihranjenega trošarinke cenejše meso ali pa večje porcije. Mestnim gospodinjstvom bi bilo tako prav, ne vemo pa, če bi bil tak pribojšek prav mestni blagajni in pa mestnim mesarjem. Upamo, da, saj radi počivajo, ne vemo pa, kaj bi

rekli, če bi se nedeljski kupci preveč ne privadili prijaznih okoliških mesarjev in mesa brez trošarine, da bi tudi med tednom delali mimo mitnice izlete v okolico. Če je torej našim mesarjem ljubši položek od zaslužka, naj kar počivajo tudi še ves majnik in hodijo trgati smarnice, mestna občina naj pa pomisli, da se tihotapstva ljudje kaj naglo privadijo, saj veliki in mali trde, da je kontrabant edino delo, ki človeka v teh težkih časih še more počastno preživeti. Mestna občina bo gotovo vplivala na zadrugo, da svoj sklep preklicuje v korist mesarjem mestni občini in občinstvu. Gospodinja.

Pri šentjakobskih „študentih“

Ljubljana, 8. aprila. Naši vrši šentjakobčani žanjejo večer za večerom uspeh z domačo šentjakobsko zadrugo (besedilo je sestavila Metka Bučarjeva, glasbo pa Danilo Bučar), ki navdušuje gledalce tega ljudskega teatra tako, da so mnogi opereto videli že po večkrat in pravijo, da si jo bodo še ogledali. Razprodana dvorana bo danes, ko je vse prežeto od „krize“ in krize — prava relikost, ki je pa doma, kot zgleđa, baš v Mestnem domu. Škoda, da nimajo šentjakobčani svojega lastnega orkestra in svojih pevskih zborov, zamogli bi nam z obema Bučarjevima še mnogo lepega ustvariti. Nu, če tega nimajo — imajo pa dobre sosed — tam čez hodnik gredo, k »Zvoncu«, tam imajo vsega dovolj. Mogoče se bodo kdaj skupno oprijeli dela in tedaj, to verujem, bo mogoče še uspešnejše delovanje. Res je, da smo postali silno razvedeni v pogledu gledališke umetnosti, posebno od operet zahtevamo mnogo več kot nekdanj. Postali smo — zreli — ali pa se pozna vpliv raznih zvočnih operet, ki jih kar mgolji na posredih vseh kinematografih. Skratka: zahtevamo čisto več, kar nam zamore to ali ono naše gledališče pod raznimi težkimi okolišninami podati. Zato ni čuda, če se podaš poslušati in gledat našo domačo opereto v teater, ki ga mnogi ne priznavajo v taki obliki, kot to po vsej pravici zasluži, z majhnim nezaupanjem.

Z nekako obligatno zamudo, ki je tipičen pojav pri vseh amaterskih odrih, se je začelo. Ze prvi vtisi so dobri, študentje so prinesli na odri tako preprosto razpoloženje, ki se je takoj preselilo v nabito poln auditorij. Posrečena dekoracija je prav verjetno prikazala pozorišče ob našem Jadranu na Rabu. O podajanju posameznih vlog, se mi zdi, je bilo že malo pisanja. Če se nekoliko izpolnim — mislim — ne bo škodovalo. Glavni akterji so zadovoljili, velik plus imajo v igralnem oziru, glasovno nekoliko šibkejši z odlično igrano nadoknadijo. In življenje, življenje je bilo na odru! Takega veselja in priske razigranosti pogrešamo čisto med poklicnimi igralci.

Nekaki vodilni duh vseh premetenih študentovskih podvzveti je bil Škerlj, ki se je tudi vsrsko uveljavil, zbor študentov je kar dobro držal v šahu. Pravi vrelce kipeče razposajenosti je bila Silva Danilova kot Nina. Malce sentimentalno Nado je s finim občutenjem podajala vseskozi odlično Wrischerjeva. Gizele Senčarjeva gdi. Zlatelotlove je bila solidno igrana, mestoma tudi prav odlična, to isprsko odlikuje brezhibna igra, doživljane vloge in jasna priklupna izgovorjava. Profesorja Goloba, dobrovolnega prijateljskega študentov je v izvrstni maski podal g. Križnik, ki je prav zmoleen igralec in se bo še lahko lepo razvil, prav tako Haničič, ki je Lado dobro pogodil. Oki g. Čerarija je bil ponekde dober. Klaro, bivšo srebro je igrala in pela ga. Metka Bučarjeva. Avtorica libreto si je izbrala vlogo, ki ni prav lahka. Vzivila se je v 3. dejanju, kjer ji je posrečen kostum pomagal utelesiti »bivšo srebro«. Soliden gospod Kobe je bil g. Kosač. V vseh treh slikah je nastopal mešan zbor, v tretji so nam z lepo dekoracijo pričarali preprosto zabavo ob morju, ob luninem svitu, plesu, petju, ljubezni in lampionih.

Posebno pohvalo zaslužijo »zamorski jazz-pevci, ki so morali vse pesmice ponoviti. Ploskali so jim z odra in z dvoran. »Zvonašice so želi splošno pohvalo. Šta sta bili pa tudi lepi »Ja, ja, ljubezen...« in »Je ptička pela pesemco...« Pa posrečeno maksiranje — kaj hočemo, črno — vleče. »Zamorci so se pa tudi zavedali, da imajo v dvorani prijatelje in so prav po »skrandsko« z njimi kotetirali. Ostale vloge so manjše in so bile v skladu izvedene. Zbor dijakov je pravilno doumel svojo nalogo: vsi so se

neprestano zavedali, da igrajo in ne, kot se čisto vidi po raznih odrih, da se zbor kreta po odru brez vsakega pravega razpoloženja in intesa.

Režiserja je bila opereta na lepi višini in gre režiserju g. Škrbinšku vse priznanje! Orkester Sokola I je ves večer pod takirko s. Danila Bučarja z brezprimerno marljivostjo in nesebičnostjo sodeloval. V 3. dejanju so se študentje zasakali po odru. Škoda, da šentjakobčani zaenkrat ne premorejo še baleta, v 2. in posebno 3. dejanju bi se dal izvrstno uporabiti. No, kar se ni, to se pri šentjakobčanih lahko zgodi, veselje in navdušenje, ki jih druzi, je zmoglo vsega.

Celjski grofje v Kranju

Kranj, 7. aprila. Pred koncem gledališke sezone nas je Gledališki oder Narodne čitalnice presenetil z vzpizoritvijo originalnega slovenskega dela. Naš oder je bil prvi diletantski oder, ki se ni bal truda, ki ga zahteva res dostojna vzpizoritev Kreftove zgodovinske drame Celjski grofje. Dosedaj sta jo vpizorili samo Narodni gledališči v Ljubljani in Mariboru. Režija drame je bila v rokah izkušene-ga režiserja Fugine, ki je z odsko tenkočutnostjo in svojim širokim obzorjem dal Kreftovemu delu zgodovinsko kongenijalno telo. Vsa igra je bila enotna in je nala vzporedno s Kreftovo zamisljo. Efektne dekoracije so delo Mitje Valenčiča.

Krstna predstava Celjskih grofov se je vršila sinoči. Prisostvoval ji je avtor sam, ki ga je predstavil občinstvu predsednik Narodne čitalnice g. dr. Stanko Sajovic. Poleg navdušenega ploskanja publike je dobil g. Bratko Kreft v priznanje lovorov venec, Dvorsna je bila popolnoma zasedena.

Hermana II. grofa Celjskega je podal režiser Fugina s tako močeno in neizprosno silo, da lahko mirne duše rečemo, da tako igre v Kranju zlepa nismo videli. Vsak njegov nastop je bilo samo globoko doživetje, ki se je skladno lilo v besedo in gesto. Težko vlogo Friderika je nad vse prepričevalno rešil Kern, čigar postava in igra sta bili izraz moškosti tega Celjana. Strigarjeva je v vlogi Barbare pokazala, da je še vedno nenadomestljiva v podajanju vlog te vrste; imenitno je znala združiti višivenost in navezanost na življenjske čare. Teddyjev Ulrik je bil tako lepa in simpatična figura, da si boljšega ne moremo misliti. Čustva publike pa je najbolj prevzela Mila Lunderova, ki je v Veroniko položila vso svojo zmožnost. Z občudovanja vredno inteligenco je dosegala pri obeh nastopih višek uspeha. Vevovec, ki smo ga sinoči prvič videli na čitalniškem odru, nam je v Joštu podal do kraja naš študiran in izklesan lik poveljnika celjskih čet. Vajt je v vlogi p. Gregorja vili vso svojo rutino in sposobnost. Encas Silvius inž. Valenčič je bil brez dvoma najboljša maska, njegova igra je bila dovršeno elegantna. Rojina je v Sodniku vsestransko uspel in je bil na višku. Najtežjo vlogo Praydača je Klavora podal tako sijajno, da mu moramo biti hvaležni za velik del uspeha drame. Njegova igra se je tako stopnjevala, da bi brez njega izostala marsikatera finesa dela. Mihelič, Reš, Mitja Valenčič in Kraigher so vsak po svoje zelo posrečeno vtelesili vsak svoj tip. Gvardijan g. Luxe je bil gotovo med prvimi vlogami; njegova igra in maska sta imela pri občinstvu prvovrsten uspeh.

Lahko rečemo, da je bila vzpizoritev Celjskih grofov v Kranju kulturni dogodek, kakršnega že dolgo ne pomnimo. Vsi so lahko zadovoljni z uspehom predstave, avtor, režiser in igralci, najbolj pa občinstvo, za katero je bila vzpizoritev umetniški užitek. Celjski grofje se ponove jutri, v nedeljo ob pol 21.

F. B.

Čudna bolezen.

Višji uradnik: Sam ne vem, gospod doktor, kaj mi je. Ponoči doma ne morem spati, v pisarni pa spim kot ubit. Kaj naj storim? — Prenesite posteljo v pisarno.

ŠE TEDEN DNI Vam nudimo priliko, da si nabavite po temeljito znižanih cenah čevlje znamke

»JARA« v Ljubljani, Sv. Petra cesta 20

ZA VELIKO NOČ smo prejeli pravkar najnovejše modele damskih in moških čevljev po izredno nizkih cenah.

NE ODLAŠAJTE!

NE ODLAŠAJTE!

Dve siroti

Roman

In tako je tudi storila, rekoč s sladkim glasom:

— Kaj vam pa je, gospodična, da se tako tresete? Človek bi dejal, kakor grlica.

Peter je hotel posredovati.

— Gospodična je bila v smrtni nevarnosti, — je dejal, — malo je manjkalo, da je niso povozili!...

— Kdaj se je to zgodilo? — je vprašala stara beračica tako živo, da bi človek mislil, da se zelo zanima za neznanke.

— Prav kar.

— In če bi ne bilo gospoda, ki mi je prišločil na pomoč, — je pripomnila Luiza naglo...

— Kdo pa?... Tale pokveka? — je vzkliknila starka.

Potem je pa vprašala na sinov znak tiše:

— Kaj, sinko, ti si bil tako srečen, da si rešil gospodično?

Babura je vohala možnost nagrade. Starija je k Luizi, rekoč:

— Nikar se več tako ne tresite,

gospodična, — je nevarnost že minila. Peter ves čas ni odvrnil pogleda od dekleta.

Toda Frochardka je bila zdaj preveč zatopljena v svoje misli, da bi opazila izraz zadovoljstva in posebnega pogled tega pohabljenca.

Prišla je Luiza za roko, rekoč:

— Kako se je vam pa to pripetilo, gospodična?... Voz se vendar shiše že od daleč... pa tudi videli bi ga bili lahko, saj je ulica dovolj široka, da se človek lahko ogne...

Drhteč po vsem telesu se je Luiza naslonila na staro beračico, ki je tako prijazno govorila z njo...

— Ah, gospa, — je šepetala vsa obupana, — lepo vas prosim, ne zapustite me!...

Peter je stopil korak naprej in se ozrl na mater, rekoč:

— Uboga gospodična, bil je že skrajni čas, ko sem jo potegnili izpred konj; koleša so se že dotikala njenega telesa... zato ni čuda, da se zdaj vsa drhti...

Potem je pa stopil k Luizi, rekoč:

— Zdaj se pa le pomirite, gospodična, nevarnost je že minila.

S komolcem je Frochardka odrinila sina. Ni ji bilo všeč, da je tako malo cenil uslugo, ki jo je bil storil neznanik.

Obrnila se je k Luizi, rekoč:

— Torej ste bili docela izgubili glavo, draga moja?

— Da, gospa, bila sem vsa zbegana... Sama nisem več vedela, kaj počenjam, kam naj se umaknem...

— Pasja noga, — se je zarežala starka, — menda ste šla naravnost od voz...

— Nikar me ne zapustite, gospa, lepo vas prosim.

Frochardka se je bila že povsem streznila. Nekaj časa ni odvrnila pogleda od dekličinega obraza in zde se je, da si prav njen pogled Petru:

— Enkrat si imel srečno roko, pokveka.

Kaj je že slutilo to podlo bitje? Da b inesrečnemu dekletu pomagala, to Frochardki seveda še na misel ni prišlo. Za siroto se je gotovo samo zato tako zanimala, ker je upala, da je našla v nji predmet izkoriščanja.

Da se o tem prepriča, je dejala kar tja v en dan:

— Vendar pa ni pametno, draga moja, da se potikate tako pozno po mestu... V Parizu je to nevarno... zlasti če ima človek pri sebi denar.

V pričakovanju odgovora ji je postal nekam tenzno pri srcu.

— Ah, gospa, — je odgovorila Luiza,

— saj nisem bila sama v tej ulici; z menoj je bila moja sestra... tu na klopi sva sedeli...

— Vaša sestra! — sta vzkliknili Peter in Frochardka v en glas.

— Da... Prav kar je bila še tu!...

— Kje je pa zdaj?

— Ugrabili so jo!

— Ugrabili!

Ta krik se je izvil Petru iz ust.

— Ugrabili? — je ponovila beračica.

Luiza si je zakrila obraz z rokami. Ubogo dekletu je bridko zaplakalo.

— Nikar ne obupaj, dragica, — jo je tolažila Frochardka; — ne boj se, se bo že našla, tvoja sestra, saj menda ni otrok.

— Osemnajst let ji je kakor meni!

— Osemnajst let! — je ponovila beračica s pomembnim vzdihom obžalovanja.

Potem je pa dejala prijazno:

— Pa je menda vendar niso zares ugrabili!...

— Treba bo takoj obvestiti o tem vaše starše, — je menil Peter.

— Da, res je, — je pritrdila Frochardka.

— Spremliva vas do doma, — se je ponudil Peter.

Toda Luiza je samo globoko vzdihnila...

— Gorje, — je zašepetala, — staršev s sestro nimava...

— Kaj pravite?

— Da, gospa, najini... starši...

— Ne žive v Parizu, — je dejala Luiza otožno.

Prišla je beračica za roko in pripomnila hitro: Siroti sva...

Petra je to globoko ganilo. Beračica se je na skrivaj veselila tega, kar je povedala Luiza. Vendar je pa nadaljevala prisiljeno prijazno:

— Če nimate staršev... imate pa vsaj znanca v mestu.

— No, — se je oglašil brusac, — naši bomo vaše znanca, odvedemo vas k njim.

— Se ti dolgo tega, ko sva prispele v Pariz in nikogar ne poznavata tu, — je odzvonila Luiza.

To pot Frochardka ni mogla prikriti svojega zadovoljstva.

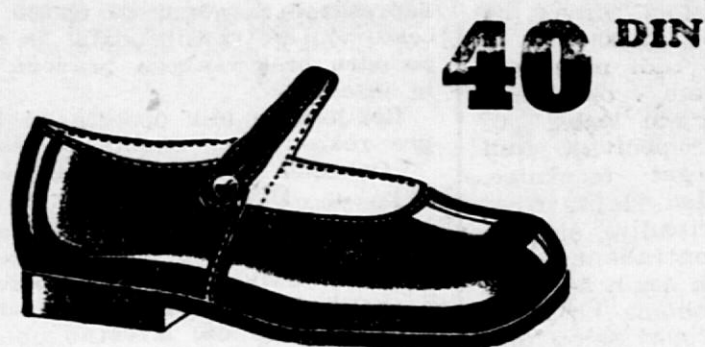
— Nikogar! — je ponovila.

Petru se je dekle čedalje bolj smililo. Obrnil se je k nji, rekoč:

— Gospodična, kdo je pa ugrabil vašo sestro?

— In ker je Luiza molčala, je nala ljeval:

— Plemiči... ali kdo drugi?

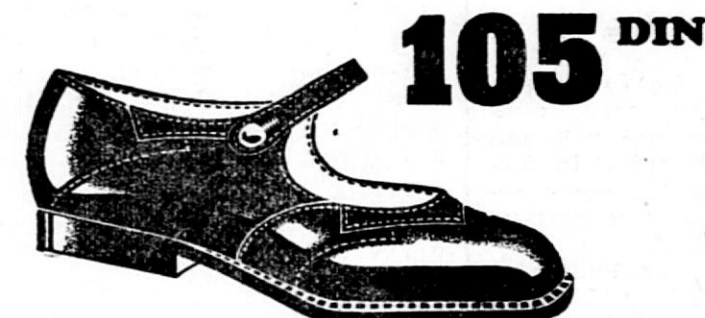
Higijenični čevlji za otroke, črni ali rjavi, od št. 18 do 27 Din 40.—, iz laka Din 55.—.

Priljubljen dekliški čevlji iz črnega ali rjavega boksa v okusnih kombinacijah in iz laka do št. 35.

Sportni čevlji za deklice in dečke z okrašenim jezikom iz rjavega boksa, prvovrstni podplati. Od št. 26 do 27 Din 85.—, od 28-30 Din 95.—, od št. 31-35 Din 125.—, od št. 36-39 Din 155.—.

Mlade gospodične nosijo samo ta elegantni čevlji iz črnega ali rjavega boksa v različnih kombinacijah.

Okusna izbira vseh vrst nogavic, kopit in drugih potrebščin ter vsega potrebnega pribora: „Peko“ kreme, politure i. t. d., ki vam le pod pristno znamko „Peko“ zagotavljajo trajnost oblike, lep sijaj in izgled čevlja.

Za veliko noč
smo pripravili bogato in brio
najdovršenejših čevljev

PRINAŠAMO NAJLEPŠE VZORCE ZADNJE MODE!

LJUBLJANA: Aleksandrova cesta št. 1 MARIBOR: Slovenska ulica št. 12
Mikloškova cesta št. 14 CELJE: Aleksandrova ulica
MURSKA SOBOTA:
in v vseh večjih krajih države.

DIN 195

V originalni **GOOD-YEAR** izdelavi
najdovršenejša oblika iz črnega ali rjavega boksa in iz laka.

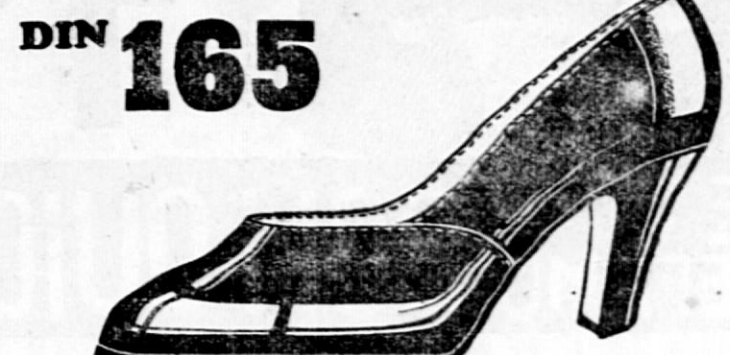
DIN 165

Udoben moški polčevlji iz črnega ali rjavega usnja.

V rjavi ali črni barvi, z elegantno visoko in nizko peto.

Eleganten čevlji na zaponko in v salonski obliki, z visoko ali nizko peto, iz laka ali rjavega boksa, v različnih kombinacijah.

V najnovejših barvah in modelih ter najmodernejših kombinacijah, z visoko ali nizko peto, na zaponko ali v salonski obliki.

Iz črnega ali rjavega jelenjega usnja, krasne kombinacije z lakom ali rjavim boksom. Na promenadi najelegantnejši čevlji.

BOK-

Novo pomladansko črno
BOK - PIVO pivovarne
Union vsebuje mnogo slada
— ima prijeten okus, je od
8. aprila naprej v prometu

PIVO

VABILO

REDNI OBČNI ZBOR
Posojilnice v Zagorju ob Savi

registrirane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil v
soboto, dne 15. aprila 1933 ob 15. uri v posojilnični pisarni
v Zagorju št. 41.

DNEVNI RED:

1. Poročila načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev letnega računa za leto 1932.
4. Čitanje revizijskega poročila »Zveze slovenskih združenj« v Ljubljani.
5. Slučajnosti.

Zagorje ob Savi, dne 7. aprila 1933.

Dr. TOMO ZARNIK, načelnik.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih.
Za odgovor znakom! — Na vprašanje brez znakov se
odgovarjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

GLASPA
ČRN KLAVIR

(Stutzfögel) znamke Hofbauer
v zelo dobrem stanju — takoj
ugodno prodam. — Ogleda se:
Rožna dolina, Cesta XIII, št. 3/1
(nova hiša Jesenšek). 1743

IZPOSODJAMO
plošče, gramofone,
radio-aparate.
»SLAGER«,
Aleksandrova c. 4
(prehod »Viktoria« palače)

KLAVIRJI, PIANINI
prvovrstnih inozemskih znamk
od Din 11.000 naprej. — »MU-
ZIKAC«, Ljubljana, Sv. Petra
cesta št. 40. 9/L

KUPIM

JELKOV IN BUKOV LES
rezan, tudi cele produkcije, fi-
nancira in kupi R. Schenk, Su-
šak. — Nakupovalce sprejemam.
1789

STANOVANJA

PRAZNO ZRAČNO SOBO
oddam. — Vodnikova cesta 12,
I. nadstropje (pri stari šišen-
ski cerkvi). 1796

ZIVALI

LJUBITELJI PSOV
Bulterrier, angleški, naprodaj
po 1200 Din. — Namorš, Za-
greb, Stančičeva 7. 1774

PRODAJ

SADNEGA MOSTA
dobrega, 100 hl, po Din 1.—
litr prodaja Wesenschag v Slov.
Konjicah. 1791

ODPET »OPEL« AVTO
štirisedežen, prodaja — Kupnik,
Podplati. 1777

MODERNO POHISTVO
za 3 sobe in kuhinjo takoj pro-
dam. — Naslov v upravi »Slov.
Naroda«. 1756

MODERNA JEDILNICA
popolnoma nova, takoj napro-
daj. — Naslov v upravi »Slov.
Naroda«. 1755

5000 LITROV VINA
po Din 3.50 prodaja — Presker,
Podsreda. 1775

DOPISOVANJE

Z OSAMLJENO GOSPO
ali gospodično, starejšo, zna-
čajno in samostojno, če tudi
ne lepe zunanosti — želi zna-
nja gospod. — Ponudbe na
upravo »Slovenskega Naroda«
pod značko »Dve duši — eno
srce 1814«.

SLUŽBE

PEČARSKI VAJENEC
in pomočnik dobiva dela — pri
Vid Kelc, Ljubno št. 89, pošta
Podnart. 1812

NEPREMIČNINE

MESNICO
s hladilnico in klavnico oddam
v Studencih v najem. — Vpra-
šati: Studenti pri Mariboru,
Aleksandrova cesta 43. 1780

UMETNI MLIN
z modernimi stroji, vodna sila
45 HP, tik večjega mesta v
Sloveniji naprodaj za 600.000
dinarjev. — Tels, hotel »Me-
ranc«, Maribor. 1792

POSESTVO
v kočevskem okraju (cca. 200
oralov) naprodaj. — Pojasnila:
Putre, Turkova Draga 4, pošta
Mozelj pri Kočevju. 1772

LEPO POSESTVO
v obsegu 30 oralov, vse v enem
kосу, pol ure od žel. postaje,
prodaja za 160.000 Din. — Ule,
Mali kamen, Rajhenburg. 1771

MEDICARNA IN SVEČARNA
nad 80 let obstoječa, naprodaj
ali se odda v najem. — Dedič
Antauer, Murska Sobota. 1773

MESARIJO
oddajo v najem Hartnerja de-
dič, Poljčane. 1749

TRGOVSKI LOKAL
z inventarjem — stelaže, pulti
in velika Wertheim blagajna —
oddam takoj v najem. — Na-
tančneje poizvedbe pri g. Je-
rančiču, Karlovska cesta št. 8.

GOSTILNO ali TRGOVINO
(ali skupno) na prometnem
kraju blizu železnice iščem v
najem. — Ponudbe na upravo
»Slovenskega Naroda« pod
»Kres 1809«.

SKLADIŠČE
primerno za deželne pridelke —
iščem v najem v bližini kolo-
dvara na deželi ali v mestni
okolici. — Ponudbe na upravo
»Slov. Naroda« pod »Sadna
1810«.

RAZNO

PRIHOD

POMLADI VAS

NAVDUŠUJE.

Navdušite tudi vi vašo okolico
z lepo obleko. Blago vsake vr-
ste dobite pri staroznani trvdki

R. MIKLAUC,
LJUBLJANA, poleg škofije.
Cene so zmernne, postrežba pri-
jazna.

VINO OZ ULIČO:

Metliško belo	1 Din 6.-
Bizeljsko rdeče	1 > 8.-
Cviček	1 > 8.-
Rizling	1 > 9.-
Burgundec beli	1 > 10.-
Jabolčnik sladki	1 > 4.-

Zganje:

Tropinovec pristni	1 Din 20.-
Rum fini čajni	1 > 24.-
Slivovka pristna	1 > 24.-
48 %	1 > 24.-

ter raznovrstno žganje in liker-
je desertna vina — nudi ter se
priporoča:

S. J. JERAJ, Ljubljana, Sv.
Petra cesta št. 38. 1819

PISALNE STROJE
prenosljive

od Din 2000.— naprej dobite
pri trvdki

G. A. Milisich,
SPLIT

Prospekti na zahtevo!

PRVOVRSTNA

labolka

po izredno nizki ceni sopot na
zalogi pri

Gospodarski zvezi

COLNI NA LJUBLJANICI
se še izposojajo na Trnovskem
pristanu. 1817

Specijelni entel oblek

azuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinerše delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Struclaj

Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjaj;
antlanje, izdelovanje gumbic. Vseid najmodernejše ureditve
podjetja — najnižje cene.

NAŠLA SE JE

rdeča medena črpalka

za vino v bližini Trebnjega. — Lastnik naj se
javi v občinski pisarni v Trebnjem.

TRBUNA» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozičkov,
prevoznih triciklov, motorjev in šivalnih strojev. — Velika
izbira. — Najnižje cene. — Cenik! franko.

»TRBUNA» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

»TRBUNA» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

»TRBUNA» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

»TRBUNA» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.